

Glasnik MIRA

25

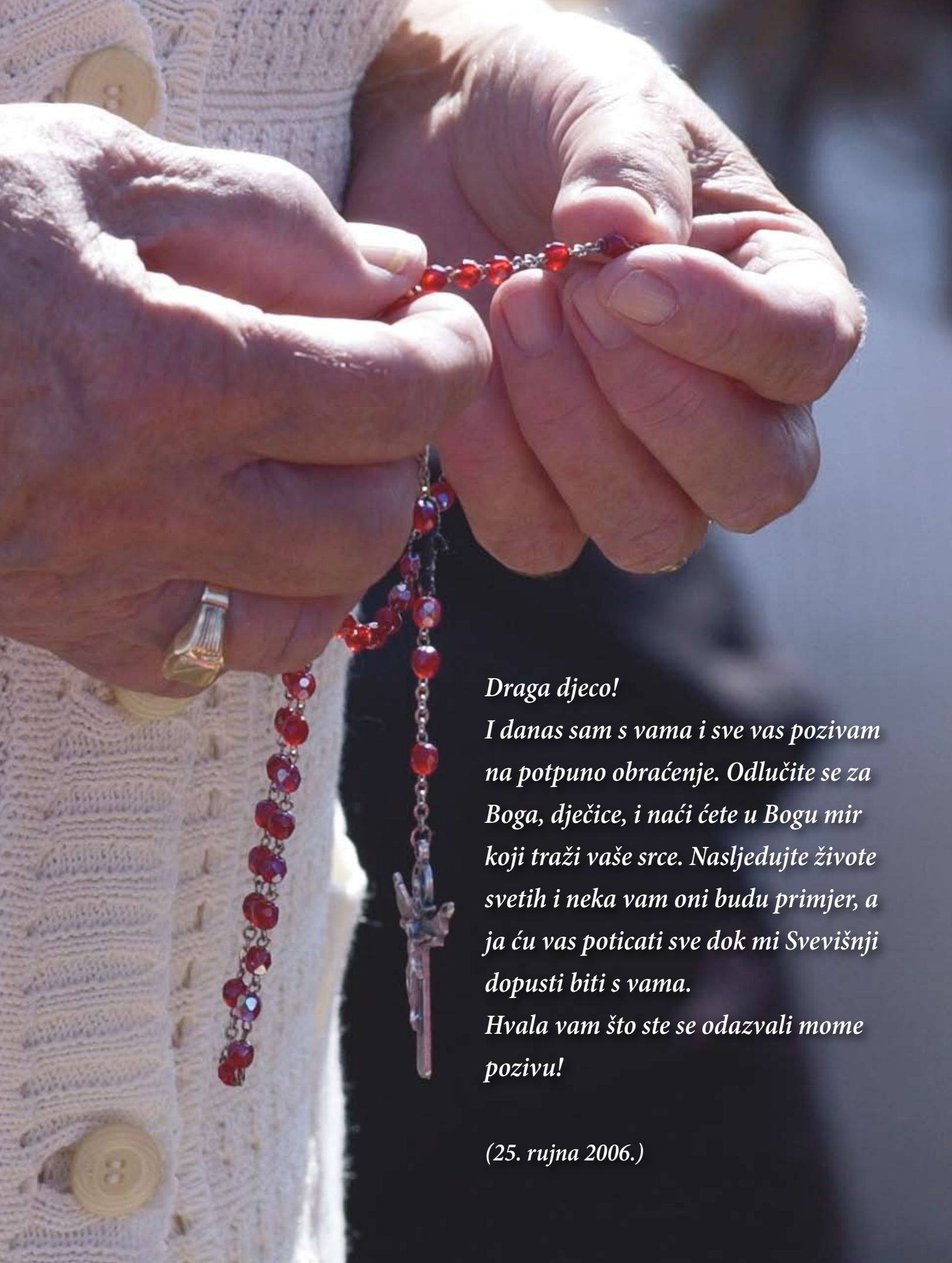
Međugorje
1981. - 2006.

Godište I. • Broj 10 • Međugorje • Listopad 2006. • Cijena 2,5 KM / 10 Kn

KRALJICE KRUNICE,
MOLI ZA NAS,
KRALJICE KRUNICE,
BUDI NAM SPAS!

Draga djeco!

I danas sam s vama i sve vas pozivam na potpuno obraćenje. Odlučite se za Boga, dječice, i naći ćete u Bogu mir koji traži vaše srce. Nasljedujte živote svetih i neka vam oni budu primjer, a ja ću vas poticati sve dok mi Svevišnji dopusti biti s vama.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(25. rujna 2006.)

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // **SHIFT** KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplate:

Za Bosnu i Hercegovinu:
Poštanskom uplatnicom ili na žiro-račun:
3381202201145352
UniCredit Zagrebačka banka BH

Devizne uplate:

Unicredit Zagrebačka banka BH
S.W.I.F.T. ZABA BA 22
Konto: 48-06-02810-2

Uplate iz Republike Hrvatske:

HVB Splitska banka d.d.
Br. računa: 30000519000
S.W.I.F.T. BACXHR22
IBAN: HR17 2330 0035 1002 0168 2
Prilikom uplate popuniti **Nalog 14**
Ili poštanskom uplatnicom

Cijena pojedinog primjeraka:

2,5 KM/10KN
Godišnja pretplata (12 brojeva)
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 KN;
Zemlje EU: 30 Eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret Pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

KRUNICA - ŽIVOTNI PRATITELJ

Od samih početaka ukazanja krunica se redovito moli u međugorskoj crkvi. Od god. 1985. moli se cijelo ružarije, radosna, žalosna i slavna otajstva Gospine krunice na samu Marijinu želju i preporuku. Zašto je krunica toliko proširena, zašto je mole gotovo svi katolički vjernici? Odani je vjernici mole već stoljećima. Nebrojeni su primili i pronašli u njoj svoju utjehu. Kao što ritam disanja omogućuje čovjeku da živi, tako i ritam ponavljanja pojedinih molitvenih izričaja, poput Očenaša, Zdravomarije i Slavaocu, pomažu da čovjek obitava u Božjoj blizini, da stanuje u 'dvorima Gospodnjim', da vjerniku snagom te molitve raste duhovna i duševna snaga "od časa do časa" kako veli psalmist. Vjernik snagom krunice prima milost i mir za sebe, svoje drage, za mir, za cijeli svijet.

dr. fra Tomislav Pervan

Za svoga životnoga putovanja čovjek od malih nogu treba dobre pratitelje, životne suputnike. Davno je, još u Starom zavjetu, kazano: "Jao samcu, koga, kad padne, nema tko podignuti" (usp. Prop 4,10). Čovjek treba životnih uporišta i oslonaca, čvrstih hvatišta na koja se može oprijeti i osloniti. Čovjek treba i siguran put, u bezbroju ponuđenih putova, koji vodi zacijelo k cilju. Jedan od

najtužnijih izričaja u cijelom Novom zavjetu jest odgovor onoga bolesnika što je ležao 38 godina pored ribnjaka Betezde te na Isusov upit zašto je tu toliko dugo vremena, odgovara Gospodinu: "Nemam nikoga tko bi me spustio" (Iv 5,7). Čovjek nema nikoga, nema rodbine, nema prijatelja, nema svoga bližnjega koji bi mu bio u presudnom času od pomoći. Je li moguće tako živjeti, krajnje sam, prepušten sam >>

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

POZIVAM VAS NA POTPUNO OBRAĆENJE

fra Ljubo Kurtović

ONO ŠTO SE U MEĐUGORJU DOGAĐA, DRŽIM DOBRIM

prof. dr. Tomislav Ivančić

NIJE NAJSRETNIJI ONAJ KOJI JE NAJZDRAVIJI, VEĆ ONAJ KOJI ZNADE DA GA BOG LJUBI

U KRISTOVU KRIŽU JE NAŠE SPAŠENJE

fra Mate Dragičević

O MOLITVI

dr. fra Ivan Ivanda

ŽIDOV KOJI JE TRI PUTA PAO NA KOLJENA PRED GOSPOM

Bernard Ellis

>> sebi, što uzetost čini još strašnijom? Samoća pojedinca još više paralizira.

Čudesna je molitva krunice

Krunica je jedan od sigurnih čovjekovih pratitelja kroz život. Nema sloja ljudi koji se nije hvatao krunice kao pomoći i uporišta. I oni najprezreniji, u tamnicama i koncentracijskim logorima, osuđenici na smrt, pa i najgenijalniji umnici. O jednome uzniku u koncentracijskome logoru pripovijeda se da je od gladi preminuo. Poslali mu doma supruzi ono što je ostalo iza njega u logoru. Kad je žena pretresla džepove, pronašla je od tkanine vrpču s mnogo čvorova, uzlova, načinjenih od komadića platna. Iza deset malih čvorova slijedio bi dvostruki čvor, i to se ponavljalo pet puta. Bijaše to krunica, jedini pratitelj u uzničkim danima toga mučenika i svjedoka vjere, bijaše to jedini suputnik, koji je svoga molitelja iz pakla logora uveo u vječnost raja.

U Vatikanskome muzeju može se vidjeti krunica što ju je neki ratni zarobljenik oblikovao za boravka u logoru od najvrjednije tvari koju je u logoru imao, naime, od mrvica kruha. Znamo za svetopisamsku riječ kako čovjek ne živi samo od kruha. Živi od Božje riječi. A ta krunica oblikovana od mrvica bijaše pratitelj onoga koji je otkidao od svojih usta u tome trenutku najdragocjenije, naime kruh, te napravio krunicu koja ga je čuvala od zdvojnosti i očaja te pomagala u teškim uzničkim danima. Čudesna je molitva krunice, čudesna u svojoj jednostavnosti, dubini, ali i spasonosnosti i učinkovitosti.

Riječ 'krunica' umanjena je riječi 'kruna'. Krunica je mala kruna. Latinski 'rosarium' - hrvatski 'ružarij' jest 'vijenac ruža' što ga stavljamo oko Marijine glave. Vijenac kojim krunimo nju, stavljajući pred nju i moleći pedeset Zdravomarija, puštajući da nam preko prstiju klizi pedeset 'bisera', 'zrna' u nizu, na čijemu početku, ali i kraju, imamo križ. Križ kao životnu knjigu nije moguće nikada do kraja iščitati. Križajući se i držeći križ među prstima molimo vjerovanje. Na križ se nadovezuju tri zrnca, molitva za vjeru, nadu i ljubav, tj. sav naš životni nauk i životna praksa. Molimo za tri božanske krjeposti sjećajući se Pavlovih riječi o vjeri, nadi i ljubavi, gdje je ljubav najveća i ona zauvijek ostaje. Sve druge zapovijedi ovise o ljubavi: Ljubiti Gospodina Boga cijelim svojim bićem, a blišnjega kao sebe samoga.

Krunica – moćno sredstvo Gospodinove milosti i njegovih blagoslova

Uz molitvu krunice vezana su mnoga obećanja i blagoslovi. Marija u svim svojim

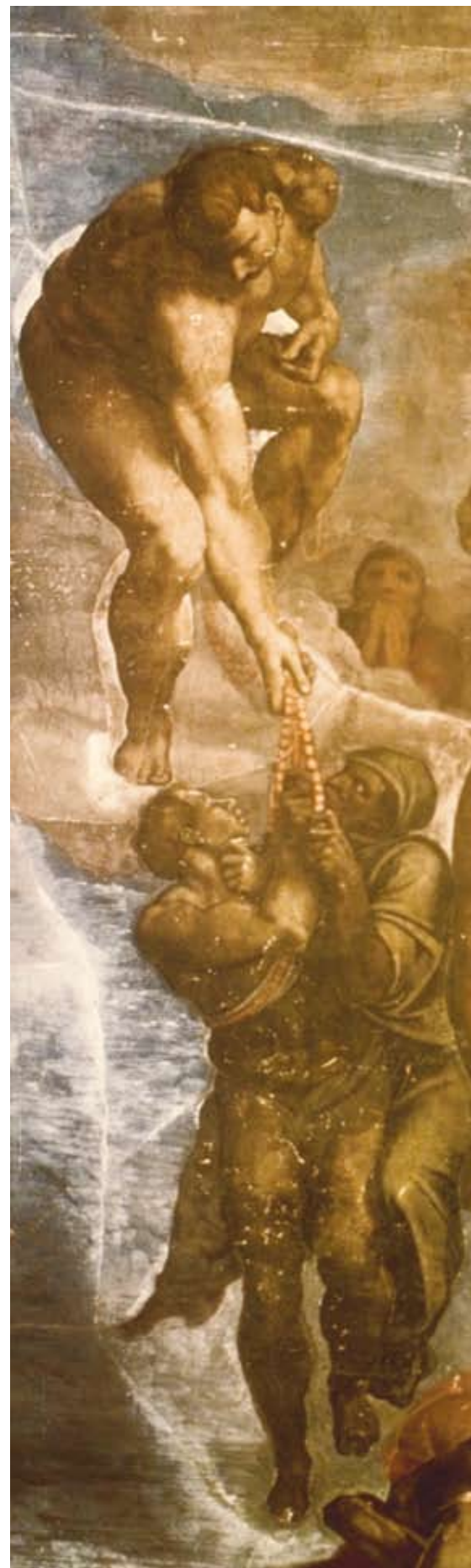
ukazanjima u proteklih stoljeće i pol preporučuje upravo molitvu krunice. Isto je i s Međugorjem od samih početaka. Blagopokojni je Papa naglašavao kako su dvadeset otajstava krunice dvadeset prozora i motrišta kroz koje promatra život i svijet u svjetlu samoga Gospodina Isusa. Kroz Isusovo svjetlo prelama i motri sve što čovjeka snalazi u životu. Majka Tereza bijaše veliki molitelj krunice. Uvijek je imala krunicu uza se i znala je reći: "Tajna je moga života posve jednostavna: Ja naprosto molim!"

Molitva je krunice nastala u srednjem vijeku, ne vuče izravno korijen od Gospodina Isusa, ali ju je zacijelo sam Gospodin po svome Duhu oblikovao u srcima i ustima svojih vjernika, u Crkvi moliteljici. Nebrojani su milijuni molili tu molitvu, obraćali se Gospodinu, i on je bio s moliteljima, među njima, nazočan, upravo kao što je i obećao te je učinio krunicu moćnim sredstvom svoje milosti i svojih blagoslova.

S krunicom u ruci nemoguće je zalutati na životnom putu

Zrnca su krunice nešto poput tragova njegovih stopa. 'Izišao sam od Oca i došao u svijet. Ostavljam svijet i ponovno se vraćam k Ocu', riječi su samoga Gospodina (Iv 16,28). Znamo za Gospodinov put, odnosno putove. Dolazi izravno s Neba, hodi ovom Zemljom, uzduž i poprijeko, uspinje se na Tabor, silazi do Mrtvog mora, uzlazi u Jeruzalem, prelazi potok Kedron, penje se na Kalvariju, silazi u grob, da bi uskrsnuo i uzišao na Nebo te odaslao Duha Svetoga. Nižući biserje krunice među svojim prstima slijedimo Gospodina na njegovu putu, ustopice i netremice, iz desetka u desetak, od anđelova navještenja do konačne proslave te se zajedno s Marijom zapućujemo u nebeske visine. Njegov put bijaše putokaz i Mariji, dakle, i Marijin put. Ona ga je slijedila u svemu te nama utrla put. Njegov put je, dakle, i naš put. I mi smo izišli iz Očeve namisli i volje, došli na ovaj svijet i napustit ćemo ga, idući Gospodinu ususret. S krunicom u ruci nemoguće je zalutati na životnom putu.

S krunicom u ruci, moleći otajstva, hvatamo se Gospodinove ruke i molimo ga da nas on vodi. Držeći je u ruci trebali bismo osjetiti Isusovu ruku vodilju. Onaj tko se hvata krunice, hvata se Isusove osobe i ljubavi. Krunica u rukama patnika, bolesnika, umirućih, onih na odru posljednje je uporište i hvatište u trenucima kad sve druge sigurnosti padaju u vodu. Kao što je rekao sam Gospodin s križa i vjernik izgovara iste ri-

Michelangelo,
Posljednji sud (isječak):
Krunica kao uže spasa

ječi: "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj" (Lk 23,46). Kao što je Isus dodirnuo odar onoga mladića iz Naina neka i naša molitva bude u trenutku našega umiranja: "Dodirni, Gospodine Isuse, i moj odar, moj lijes! Uskrisi, Isuse Kriste, i mene na život s tobom! Pretvori moju smrt u život."

S pomoću krunice iščitavamo Novi zavjet

Tko moli krunicu, taj čita Bibliju, razmatra otajstva Isusova života, slijedi Isusa ustopice. Krunica je nanizani Novi zavjet u Marijinu društvu. Pa i onda kad slabi očinski vid, kad čovjek ne vidi više slova, kad je shrvan bolešću, može s pomoću krunice iščitavati Novi zavjet. Krunica je nešto poput *brajice* (Brailleova pisma za slijepce), s pomoću koje i slijepi i bolesni mogu čitati Bibliju. Tko ima krunicu u ruci, drži s njome u ruci i cijeli Novi zavjet. I tko je uporno moli i ponavlja, doživjet će onu radost što su je imali učenici na putu u Emaus: "Nije li nam sve to vrijeme, dok nam je tumačio Pisma, gorjelo srce u grudima" (Lk 24,32). Molitelji krunice zrače toplinom, nježnošću, nutarnjom ljepotom, svjetlom, čovjek se u njihovoj blizini ugodno osjeća. Krunicom dodirujemo obrub Isusove haljine poput one žene što je болоvala od krvotoka i odmah ozdravila. "Vjera te tvoja ozdravila, sinko, kćeri, dijete moje! Ne boj se!" (usp. Lk 8,43sl).

Krunica je poput natovarene lađe koja nas vodi prema vječnim obalama

Svako 'zrnce' krunice jest poput pšenična zrna što pada na plodno tlo te donosi plod, tridesetostruk, šezdesetostruk, stotostruk. Donosi plod za nas i cijeli svijet. Sjetimo se Isusove riječi o zrnu koje posijano u zemlju mora umrijeti da bi donijelo rod (usp. Iv 12, 24). Svako zrno krunice jest to pšenično zrno! Svako je ono 'zrnce' ujedno i klica vječnoga života što ga Gospodin obećaje svojim. Ono je ujedno i nasljedovanje Gospodina, hod za njim, ruku pod ruku s njime, stazama života. U našim danima, na putu do radnoga mjesta, kod svoje kuće, u besanim noćima, u tjeskobnim trenucima, u prometnom zastoju. Krunica je poput splava ili natovarene lađe koja nas vodi prema vječnim obalama. Jer nema druge vjere na svijetu u kojoj bi Bog kao u našoj Bibliji rekao svakome pojedincu: "Imenom sam te tvojim prozvao. Ti si moj. Moja si svojina" (usp. Iz 43). Zato je Marija u Fatimi poučila vidioce moliti sljedeću molitvu koja se usko

Nižući biserje krunice među svojim prstima slijedimo Gospodina na njegovu putu, ustopice i netremice, iz desetka u desetak, od anđelova navještenja do konačne proslave te se zajedno s Marijom zapućujemo u nebeske visine. Njegov put bijaše putokaz i Mariji, dakle, i Marijin put.

Ona ga je slijedila u svemu te nama utrla put. Njegov put je, dakle, i naš put. I mi smo izišli iz Očeve namisli i volje, došli na ovaj svijet i napustit ćemo ga, idući Gospodinu ususret. S krunicom u ruci nemoguće je zalutati na životnom putu.

veže uz otajstva krunice: "O moj Isuse! Oprosti nam naše grijehе, sačuvaj nas od ognja paklenoga. Privedi u **raj sve duše**, a napose one najpotrebnije tvoga milosrđa." Bog želi i hoće spas svijetu.

Višekratno veli sv. Luka u svome Evanđelju da je Marija sve događaje pohranjivala u svome srce i o njima razmatrala, sve prebiralala. Prebiralala kao što mi prebiremo zrnca krunice. Razmatrala u kontemplaciji, *kontemplirala*, u svome domu postajala Božji dom, Božji hram (templum=hram!). Preko molitve i u molitvi i mi postajemo nositelji Duha Svetoga, upravo kao i apostoli zajedno s Marijom u dvorani Posljednje večere. Uskrsli Krist nam se pridružuje na našim životnim putovima i daje nam da ga prepoznamo u lomljenju kruha, u molitvi. Neka nas osposobi da preko molitve krunice budemo uvijek budni i prepoznamo Njegovo lice noseći ga potom svojoj braći s uskrsnim ushitom: *Doživjeli smo Gospodina, iskusili smo ga, on je živ, uskrsnuo je, i preobražava cijeli svijet!* Neka učini i nas dionicima i nositeljima preobrazbe svijeta snagom naše predane molitve i molitvenoga predanja.

POZIVAM VAS NA POTPUNO OBRAĆENJE

fra Ljubo Kurtović

U mnogim svojim porukama Djevica Marija nam je govorila: Ja sam s vama. Ja zagovaram za vas, ostajem s vama na vašem putu obraćenja. Želim da mi vjerujete da vas ljubim. Niste svjesni kolikom vas ljubavlju ljubi Bog i zato mi dopušta da budem s vama da vas poučavam i da vam pomognem naći put mira. Ja sam s vama i radujem se vašem obraćenju, neprestano bdijem nad svakim srcem koje se meni daje, molim vas, prihvatite s ozbiljnošću i oživotvorujte poruke, da vam ne bude duša žalosna kad ja ne budem više s vama. Shvatite veličinu dara koji vam Bog daje preko mene da vas zaštitim svojim plaštem. Ja sam s vama i štitim vas, iako sotona želi uništiti moje planove i zaustaviti želje nebeskog Oca, koje On želi ovdje ostvariti. Ostajem s vama do Božje volje. Ja sam s vama i zahvaljujem Bogu za svaki trenutak proveden s vama.

Gospa nas poziva na obraćenje, na put svetosti

Ono su samo neki od bisera koji su izišli iz majčinskog srca Djevice Marije. U tim riječima otkrivamo ljepotu, dubinu i sigurnost Gospine ljubavi prema nama. I danas je s nama kao i kroz svih 25 godina ukazanja. Gospa se ne ukazuje radi toga da bude vidljiva, u tijelu prisutna među nama, već zato da nas pozove na obraćenje, na put svetosti i novog života u Isusu. Gospa u ovome mjestu nije neka daleka, nebeska Majka, nego posve bliza, prisutna Majka srca puna ljubavi. Ovdje su mnogi Mariju susreli kao živu Majku punu milosti. Kako kaže sv. Ljudevit Grignion Montfortski: „Marija je dala bivovanje i život Tvorcu svih milosti i – zbog toga – nazvana je Majkom milosti. Bog Otac, od kojega dolazi svaki savršeni dar i svaka milost kao iz svoga bivstvenog izvora, dajući joj svoga Sina, dao joj je sve svoje milosti; tako da joj je, kako kaže sv. Bernard, u Njemu i s Njim dao volju Božju. Bog ju je odabrao za blagajnicu, upraviteljicu svih milosti; tako da sve Njegove milosti i svi Njegovi darovi prolaze kroz njezine ruke. I po toj primljenoj povlastici, kako kaže sv. Bernardin, ona dijeli milosti Vječnoga Oca, kreposti Isusa Krista i darove Duha Svetoga kome hoće, kako hoće, kada hoće i koliko hoće. Kao što je u naravnom redu potrebno da svako dijete ima oca i majku, tako je i u redu milosti. Svako pravo

Marija zna gdje je izvor mira kojeg traži naše srce. A vlastito srce ne možemo prevariti stvarima, pa ni onim najskupocjenijima. Srce zna tko mu je Stvoritelj i zato ga ne može ispuniti ništa što je manje od Stvoritelja. To će u svojim ispovijestima izreći sveti Augustin koji je, i sam izrazbijan na stranputicama života, konačno pronašao Boga: „Nemirno je srce naše dok se ne smiri u Tebi.“

dijete svete Crkve treba imati Boga za Oca, a Mariju za majku. Ako se tko hvali da ima Boga za Oca, a prema Mariji ne osjeća nimalo nježnosti pravoga djeteta, lažac je i ima đavla za oca. “

Blago onima koji ne vide a vjeruju

Blago milosti i darova Božjih dolaze nam po Mariji i njezinoj nevidljivoj ali tako stvarnoj nazočnosti. Jednom su vidioci Gospu upitali: „Gospe, zašto se ne ukažeš svima, zašto samo nama?“ Gospa je odgovorila: „Blago onima koji ne vide a vjeruju.“ Nije potrebno vidjeti tjelesnim očima. Bitne stvari koje su nam potrebne za život ne vidimo ali ih mo-

žemo osjetiti duhovnim sposobnostima koje nam je Bog darovao. Tako je i s Gospinom nazočnošću ovdje među nama. Svi oni koji su povjerovali Djevici Mariji iskusili su, doživjeli i susreli Boga po svojoj vjeri, otvorena i raskajana srca.

Govoreći nam: „Ja sam s vama“ Djevica Marija želi da je prihvatimo i primimo u svoja srca. Dobro zna da lako zaboravimo i da se lako naviknemo na dobro, na blagoslov i na milost. A kad se čovjek navikne, zaboravi na Darovatelja, na Boga koji svemu daje život i blagoslov. Unatoč našoj zaboravljivosti, Marija nas ne zaboravlja i danas pozvati. Poziv je to iz srca koje ljubi i koje osjeća bol za svakim tko je daleko od Njezinog srca.

Gospa je zahtjevna jer želi naše dobro

I danas pred nas stavlja ideal, i danas je spram nas zahtjevna jer želi naše dobro. Ne poziva nas na djelomično ili polovično nego na potpuno obraćenje. Obratiti se znači ući u zajedništvo s Bogom. Radi se o nama grješnim ljudima koji živimo u svijetu u koji je ušao grijeh prijestupom prvih ljudi. Od tada grijeh stanuje u našem najunutarnijem ja kako reče sveti Pavao: „A ako, dakle, činim ono što ne ću, ne činim ga više ja, nego grijeh koji stanuje u meni“ (Rim 7, 20). Ne samo da smo ranjeni istočnim grijehom nego smo grješni i zbog osobnih grijeha. Zato nam je uvijek iznova potrebno svakodnevno obraćenje i promjena.

Zahtjevna je Marijina majčinska ljubav. Ne traži od nas što je nemoguće već traži ono što je u skladu s našom naravi i ono za čim čeznemo u dubinama vlastitog srca. Kakva bi to bila majka koja ne bi željela najbolje svojoj djeci. Ovdje nije došla govoriti ono što godi našim ušima, niti ono što je tako lagano i što nam se na prvi pogled sviđa. Ona govori ono što je za naše dobro i za našu istinsku radost i mir. Nijedna majka ne čini dobro svojoj djeci ako im ispunja sve njihove sebične želje i zahtjeve. Prava je majka zahtjevna u odgoju svoje djece.

Marija zna gdje je izvor mira kojeg traži naše srce. A vlastito srce ne možemo prevariti stvarima, pa ni onim najskupocjenijima.

Srce zna tko mu je Stvoritelj i zato ga ne može ispuniti ništa što je manje od Stvoritelja. To će u svojim ispovijestima izreći sveti Augustin koji je, i sam izrazbijan na stranputicama života, konačno pronašao Boga: „Nemirno je srce naše dok se ne smiri u Tebi.“

Marija je Majka i stoga ne odustaje

Na putu za Bogom, na putu obraćenja mnoštvo je onih koji su prije nas prošli. Riječ je o svetima i njih nam Marija stavlja kao primjer, uzor i poticaj. Kristova milost je na osobit način djelotvorna u svecima i zato, štujući svece, Crkva navješćuje milost Krista Gospodina. I u prva tri stoljeća kršćanstva kršćani su štovali mučenike i apostole, one koji su zbog vjere u Krista trpjeli progonstvo, mučenje, mučeničku smrt. Štovanje se sastojalo, slično kao i danas, od spomena na dan smrti, molitve za njihov zagovor i, naravno, nasljeđovanja njihovih krjeposti. Sveci su na osobit način svjedoci samoga Krista i njihov život je slavljenje Boga. Bog se proslavlja po onome što u njima i preko njih čini. O tome govori i sljedeća zgoda o kojoj priča sv. Augustin u svojim „Ispovijestima“. Piše kako su prilikom prenošenja tijela mučenika Gervazija i Protazija od mjesta gdje su sahranjena do bazilike biskupa Ambrozija, ozdravljali oni koje su mučili nečisti duhovi, i kako je jedan dugogodišnji slijepac molio da rupcem smije dotaknuti nosila na kojima su bila tijela davno umrlih Kristovih mučenika. I kad je rupcem dotaknuo nosila i zatim rubac primaknuo očima – oči mu se otvoriše i on progleda. Kad je to čula kraljica Justina koja je progonila sv. Ambrozija, odustala je od progona. Čudesna su djela što ih Bog čini ili ih je činio po svecima. On ih i danas želi činiti po nama nasljeđujući njihove živote i krjeposti.

Sigurno je da nas sveci ne mogu zamijeniti niti umjesto nas živjeti, ali nas mogu zagovarati, savjetovati, poticati da ustrajemo i ne odustanemo od svega što je dobro, sveto i pozitivno.

Marija, jer je Majka, ne odustaje. I danas nas potiče, zagovara, ljubi i trpi za nas i zbog nas. Neka njezina ljubav, blizina i poticaji ne budu uzaludni za nas i naše živote.

NIJE NASRETNIJI ONAJ KOJI JE NAJZDRAVIJI, VEĆ ONAJ KOJI ZNADE DA GA BOG LJUBI

Razgovarao Krešimir Šego

Fra Petar Ljubičić u župu Međugorje je došao treći dan nakon ukazanja i otada je gotovo svakodnevno dolazio pomagati ispovjedati. Deset i pol godina darovao je župljanima i hodočasniciima kao duhovni pomoćnik. Mirjana Dragičević-Soldo ga je izabrala da, kad za to dođe vrijeme, obznani tajne koje joj je Gospa povjerila.

Duhovna i tjelesna ozdravljenja

Rita Klaus bolovala je dvadeset šest godina od *multiplex scleroze* i nije joj mogla pomoći ni moderna američka i svjetska medicina, koja je daleko otišla. To je bolest koja malo po malo zahvaća organizam i oduzima život; od nje se umire polako. Ta žena, učiteljica, strpljivo je svaki dan molila kronicu. Jedanput je čula glas koji je pita: *Zašto ne moliš Isusa da po zagovoru Međugorske Gospe ozdraviš?* Molila je: *Gospo, Kraljice Mira, ja vjerujem da se ti ukazuješ vidiocima u Međugorju, ja vjerujem da si tamo došla i radi mene. Ja ne mogu otići u to mjesto, bolesna sam i u kolicima, pa te molim da zamoliš svoga sina Isusa neka me ozdravi tamo gdje sam bolesna, a moje čitavo tijelo je bolesno, oduzima se, tek rukama pomalo mogu migati. Isuse, ti si rekao ako povjerujemo, bit ćemo kadri i brda premješati. Gospo, moli za mene da vjerujem onako kako Isus želi, daj da imam barem to malo gorušičino zrno vjere i da me Isus ozdravi tamo gdje sam bolesna.* Iza toga sam, nastavlja svoje svjedočanstvo gospođa Klaus, *osjetila kroz svoje tijelo struju, poput elektriciteta, osjećala sam bol pomiješanu s radošću. Ozdravila sam.* To je ozdravljenje pomoglo da se tridesetero čeljadi iz njene obitelji obrati. Neki nisu bili ni kršteni, neki, odrasli, nisu primili sakramente, ali su nakon toga svi postali gorljivi vjernici! Za prvu obljetnicu ozdravljenja Rita Klaus došla je u Međugorje, i poslije toga još puno puta.

Svako ozdravljenje je poziv da mi povjerujemo, da ja povjerujem. Nisu potrebna čudesa našoj vjeri, nisu potrebna ukazanja našoj vjeri, ali to je jedna milost, dar da se ljudi, još spremniji i radosniji, mogu žrtvovati da što više ljudi povjeruje. To je razlog zašto se Gospa ukazuje, zašto se čudesa događaju. Ona imaju svoju vrijednost i svoju poruku.

Ipak, treba naglasiti da je važnije duhovno ozdravljenje. Kad čovjek koji je živio u nemiru nađe mir, kad se netko pomiri s nekim s kime je godinama bio u svađi, daleko je veće čudo nego tjelesno ozdravljenje.

Vidioci su rekli da imaju tajne. Jedna od tajni je i znak koji će Gospa ostaviti na Brdu ukazanja. Mirjana, Ivanka i Jakov imaju po deset, a Vicka, Marija i Ivan po devet tajni. Mirjana je vas izabrala da, kad dođe vrijeme, svijetu kažete tajne koja ona ima, što ste i prihvatili.

To je velika odgovornost. Razmišljate li o toj zadaći?

Držim čašću i velikom odgovornošću što me je Mirjana izabrala. Mnogi me o tome pitaju. Od prvoga trenutka otkako sam o tome čuo, nemam nikakva straha, samo se ponekad pitam otkuda mene u tome, čime sam zaslužio? No, ako tako mora biti, neka bude, stojim na raspolaganju. Prihvatio sam to.

Važno je pitanje: Jesam li spreman dočekati Isusa?

Tajne su tajne. Nešto se ima dogoditi u točno određenom trenutku, na točno određenom mjestu. Ne znamo što će biti, i kada će biti, jer je to tajna. Mirjana je rekla da se prve dvije tajne odnose na župu Međugorje, koja je dobila dar i milost ukazanja. Članovi župe uvijek o tome moraju voditi računa i pitati se: Jesam li ja odgovorio na ono što Gospa od mene traži, jesam li ozbiljno shvatio poruku obraćenja, poruku žive vjere. Ne smijemo nikada zaboraviti, pogotovu ova župna zajednica, da je Gospa rekla: *Obraćajte se najprije vi u župi, kako biste mogli biti primjer onima koji ovamo dolaze.*

Pričali su mi hodočasnici iz Švicarske kako su petkom davali čokolade međugorskoj djeci, no oni ih nisu htjeli jesti jer su rekli da se treba odricati, i od slatka treba postiti. Nije žrtvovanje samo ne jesti meso, već i ne jesti slatko. To im je, kažu ti hodočasnici, bio veći primjer i snažnija propovijed od one koju čuju od svećenika.

Brinu li vas tajne?

Ne, ne. Ali me brine što ozbiljno ne shvaćamo ovo vrijeme koje nam je Bog dao. Ovo je vrijeme obraćenja, ovo je vrijeme naše odluke za Boga, ovo je vrijeme duhovnog čišćenja. To neumorno ponavljam, zbog čega mi neki kažu da postajem papagaj, a ja nemam i ne znam što drugo reći nego: Koristimo ovo vrijeme.

Kad će doći tajne, ne znam, ali doći će i volio bih kada dođu da nas nađu priprave. Radije razgovaram o tome jesmo li se obratili, nego o tome kada će tajne biti obznanjene i kakav je njihov sadržaj. Za tajne uglavnom pita, i boji ih se onaj koji svoje obraćenje odgađa, koji ne može kazati: Ja sam spreman, neka sutra dođe sudnji dan, ne plašim se. A Isus može doći već ove noći, može doći sutradan. Moje pitanje nije što će se dogoditi, što će tada biti, već hoću li ja biti spreman dočekati Isusa.

Dakle, o tajnama ne znamo ništa, ali znamo da je Gospa kazala: *Počnite se sada obraćati. Onomu tko čeka tajne ili znak na Brdu, a ne obraća se, može biti kasno.*

Otvorimo Bibliju i o znakovima učimo od Isusa

Ako se čovjek zatvara pred milošću, nikada ne će dobiti znak, zapravo, on ga ima ali ga ne prihvaća. To mu nije dovoljno, zapravo

se ne želi obratiti.

Treća tajna jest trajan, vidljiv i neuništiv znak na Brdu ukazanja.

Objavljivanje tajni teći će ovako: Mirjana ima tajne ispisane na pergamentu, zapravo nečemu što slični na pergament, jer nije od ove zemlje. Kad dođe vrijeme objavljivanja prve tajne, ona će se moći pročitati, ja ću je moći pročitati, i znat ću sve što dolazi. Nakon toga mi slijedi sedam dana posta i molitve, strogo posta i molitve. Tri dana prije

ostvarenja tajne objavit ću što se i gdje događa: Dođite i vidite. Mislim da će prve dvije tajne uvjeriti svakoga kako su vidioci cijelo vrijeme govorili istinu i da su ukazanja autentična.

Marija je naša svemoćna zagovornica

I u ukazanjima prije ovih bilo je znakova, ali na ovaj način nigdje.

Međugorje je posebno po tome što ukazanja dugo traju, što ima šestero vidjelaca. To je jedino ukazanje u povijesti kršćanstva

koje tako dugo traje i koje ostavlja tako neizbrisivi biljeg; ni jedna ukazanja nisu toliko napadana i osporavana kao ova, a opet ni na jedna nije bio toliko odziv vjernika koji žive poruke kao na ova. I to je svojevrsan znak. Činjenica da u svijetu postoji oko petnaest tisuća molitvenih skupina nadahnutih međugorskim ukazanjima, neke skupine imaju i preko stotinu članova, govori sama za sebe. To je velika vojska molitelja. Dok je ovdje trajao onaj teški, krvavi rat, neki su naši prijatelji u svijetu dan i noć na koljenima molili za mir. Moramo biti zahvalni, moramo sada mi moliti za njih.

Što biste poručili čitateljima?

Riječi su naše siromašne da bismo mogli izraziti sve ono što nosimo u svojim srcima i što želimo reći. Zaista je teško izraziti sve ono što sam doživio u minulih dvadeset pet godina milosti. Najvažnije je da svatko shvati da je on voljeno, ljubljeno dijete Božje, da je Bog od vječnosti na njega mislio i da je njegova zadaća upoznati Boga ljubavi i da svaki dan Bogu odgovara na ljubav. Važno je da bude zahvalan Mariji Kraljici Mira, koja je naša svemoćna zagovornica, kažem svemoćna, posrednica svih milosti, jer sve što nam Bog daje, usuđujem se reći, daje nam preko Marije, jer nitko nije živio tako kao ona, nitko nije bio tako svet, blažen, kao ona, nitko nije vjerovao kao ona, nitko nije ljubio Boga kao ona. Eto u čemu nam je Marija uzor: U ljubavi, molitvi, vjernosti, požrtvornosti. Živimo tako da Bog blagoslovi svaki naš trenutak, živimo svaki trenutak kao Božja djeca, jer nas Bog gleda i ne će nam ostati dužan za svaku i najmanju korisnu riječ koju smo rekli. Isus kaže da ni čaša hladne vode ne će ostati bez plaće.

Svaki je katolik dužan nedjeljom ići na sv. Misu. Nađimo u sedam dana jedan sat koji ćemo darovati Bogu. Kad to vjernik nauči, onda će svaki njegov trenutak biti blagoslovljen, bit će sretan čovjek. Može imati križeva, patnji, boli, ali Bog će mu dati snage, on će biti sretan čovjek. Nije naj sretniji onaj koji je najzdraviji, nego onaj koji zna da ga je Bog stvorio i poslao u ovaj svijet, da ga Bog voli, da ga iznad svega ljubi i da, kad se preseli Bogu, ono što je naučio u ovom životu postaje stvarnost, njegova sretna, blažena, nepomućena vječnost. S ovim riječima podjeljujem svoj blagoslov svima onima koji će slušati ili čitati ovaj razgovor. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen. Hvaljen Isus i Marija!

SAKRAMENT ISPOVIJEDI (9.)

ISPOVJEDNIK BEZ VALJANIH RAZLOGA NE MOŽE POKORNIKU USKRATITI ODRJEŠENJE

dr. fra Ivan Sesar

Da bismo što bolje mogli razumjeti kanonsku odredbu prema kojoj se od svećenika traži da ne uskraćuje odrješenje niti ga odgađa ako ne sumnja u raspoloživost pokornika a ovaj moli odrješenje (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 980) nužno je znati da je, sukladno crkvenom nauku, jedno od temeljnih prava svih vjernika pravo da obilno primaju od svetih pastira duhovna dobra Crkve, osobito pomoću riječi Božje i sakramenata koje je Krist ustanovio i povjerio Crkvi (usp. *Lumen gentium* br. 37).

Jedno od tih duhovnih dobara svakako je i sakrament pokore kojeg su crkveni oci nazivali «drugom daskom spasa nakon brodoloma gubitka milosti» (Tertulijan, *De paenitentia*, 4,2). Dakle, sakrament pokore vjerniku pruža novu mogućnost obraćenja i dobiva-

nje nove milosti opravdanja, omogućuje mu novu uspostavu zajedništva s milosrdnim i vjernim Bogom koje je grijehom izgubio.

Imajući u vidu važnost ovoga sakramenta, kojeg je Isus ustanovio za sve grješne članove Crkve, prije svega za one koji nakon krštenja padnu u teški grijeh i tako izgube krsnu milost te prekinu zajedništvo s Bogom, Crkva nalaže svećenicima koji grijehe opraštaju u Kristovo ime, da olako ne uskraćuju podjeljivanje odrješenja koje obuhvaća Božje oprostjenje i pomirenje s Crkvom, niti ga odgađaju bez opravdana razloga.

Kao što je iz navedene odredbe razvidno, da bi vjernik mogao dobiti oprostjenje grijeha i pomiriti se s Bogom posredstvom Crkve, nužno je ispuniti određene uvjete.

Prije svega, nužno je da je onaj koji traži ovaj sakrament kršten te da nije kažnjen zabranom primanja sakramenata (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 1331 § 1). Sveti krst temelj je cijeloga kršćanskog života i on je vrata koja otvaraju pristup drugim sakramentima. Po krštenju se pritjelovljujemo Kristu i njegovoj Crkvi. Sukladno crkvenom učiteljstvu i važećem zakonodavstvu, bez sakramenta krsta nije moguće valjano primiti ostale sakramente (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 842 § 1).

Osim ovog temeljnog uvjeta traži se i prava raspoloživost vjernika koja na prvom mjestu uključuje iskreno kajanje nadahnuto razlozima koji proizlaze iz vjere, tj. kajanje koje izražava bol duše i osudu počinjenog grijeha s odlukom više ne grijehiti (usp. *Katekizam Katoličke Crkve* br. 1451).

Očitovanje grijeha svećeniku – službeniku Božjeg praštanja – također je jedan od bitnih uvjeta za dobivanje odrješenja od grijeha: «Pokornici moraju u ispovijedi nabrojiti sve smrtne grije kojih su svjesni nakon što su se pomno ispitali, čak ako je i riječ o najtajnijim grijesima... jer ponekad ti grijesi teže ranjavaju dušu te su opasniji od onih koji se čine javno» (*Katekizam Katoličke Crkve* br. 1456). Spomenimo da ispovijed lakih grijeha nije nužna ali je Crkva živo preporučuje. Vjernici ispovijedanjem svih grijeha kojih se sjećaju i koje još nisu ispovjedili te grijehe predočuju božanskom milosrđu da im ih po svećeniku oprost. Iz već rečenog jasno proizlazi da grijesi koji su svjesno zatajeni nisu oprostjeni. Osim već navedenih uvjeta, traži se i pokornikova nakana za poboljšanje u budućnosti. Nakana da više ne će grijehiti treba se temeljiti na božanskoj milosti koju Bog nikada ne uskraćuje onomu koji se svim silama trudi činiti ono što može. Kao posljednji uvjet valjane ispovijedi traži se spremnost pokornika činiti zadovoljštinu za počinjene grijehe.

(Nastavlja se.)

Gubljenje ili oslabljenje vjere započinje sa «zaboravom» molitve. Tko više ne moli, na neki je način već postao ne-vjernik. Ne u smislu da ne priznaje Boga, nego jednostavno zbog toga što je napustio područje na kojemu se ostvaruje ovo zajedništvo s njime. Bog koji nije prisutan u molitvi, postaje nestvaran i dalek. Ostaje u našem umu još samo kao ideja ili apstrakcija. Više ne dodiruje srce i ne obvezuje na djelovanje. Između mene i njega nastaje «vakuum», ogromna udaljenost. «Tko je Bog za mene, odlučuje se tek na razini molitve» (H. Gollwitzer).

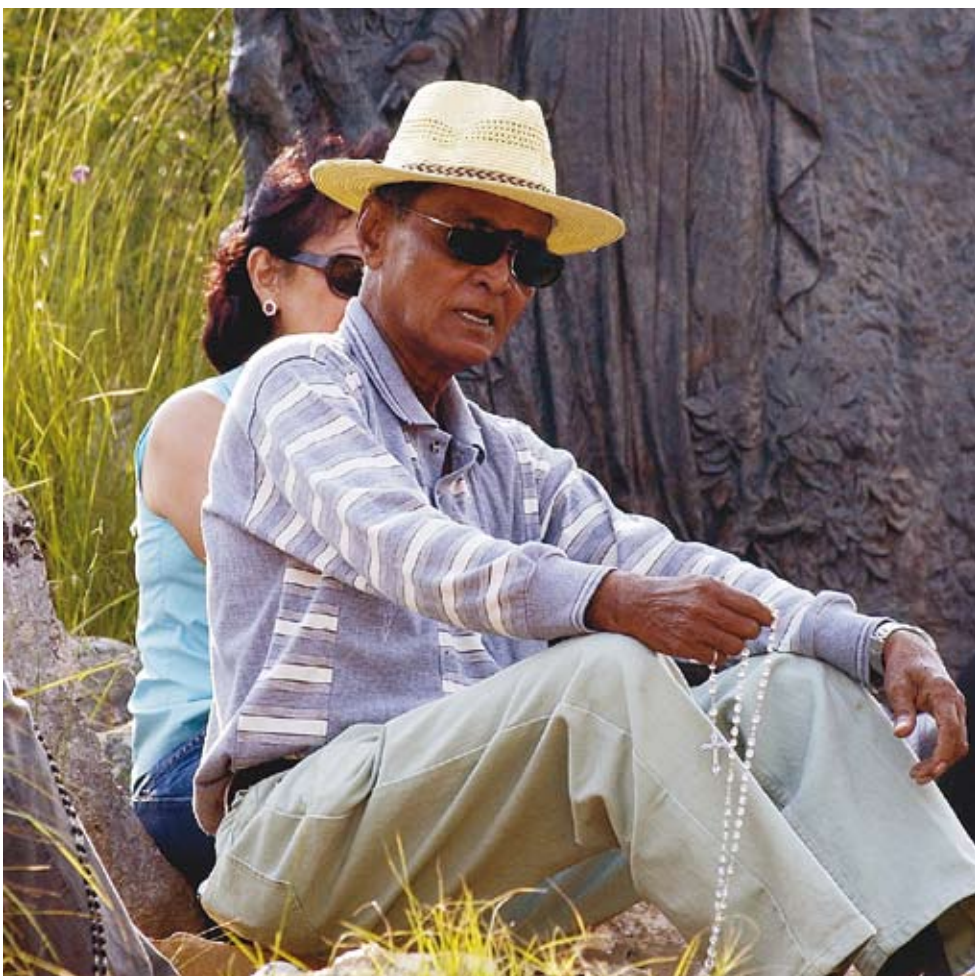
No, koliko god molitva bila potrebna i važna, ona je jednako tako teška i zahtjevna. «Maxima ars est oratio» – «molitva je najveće umijeće», govorili su crkveni oci. «Ne znamo kako treba moliti», kaže sv. Pavao. Molitva je uvijek *pokušaj*, neka vrsta mucanja i traženja pravog izričaja. Mnogi se ovdje ne snalaze, i odustaju. Drugi opet napuštaju molitvu nakon što su određeno vrijeme pokušavali, a onda «uvidjeli» da je sve to besplodno i suvišno. Većina kršćana nalazi razloge koji ispričavaju, odnosno opravdavaju njihovo zanemarivanje molitve: nedostatak vremena, ubrzan životni ritam, nemogućnost pronalaženja tišine i primjerenog ozračja za sabranost. Tako molitva sve više postaje «luk-suz», pridržan još samo «bogomoljcima» koji «nemaju drugoga posla». No, unatoč svemu tome, ostaje činjenica da čovjek zna da *mora* moliti, da puko znanje o Bogu nije dovoljno, nego da sa svoje strane treba uspostaviti kontakt s Onim koji ga oslovljava kao «ti». Stoga i učenici pristupaju Gospodinu s molbom: «Nauči nas moliti» (Lk 11,1). Od Učitelja trebamo učiti. On moli. Apostole poziva da mole s njime. Na Maslinsku goru uzima *trojicu*. «Molite, da ne padnete u napast» (Lk 22,40). Crkva iza uskrsnuća počinje moliti u duhu svoga Učitelja. U njoj je živo prisutna Marija, koja je posve upila duh svoga Sina. Njezina je molitva uzorna i bez pogriješke. Prva Crkva molitvu poima kao nešto bez čega jednostavno ne može postojati. «Svi su bili jednodušno ustrajni u molitvi zajedno s nekim ženama, Isusovom majkom Marijom i braćom njegovom» (Dj 1,13). Mi u molitvi ulazimo u zajedništvo ljubavi s Isusom i njegovom Majkom. Samo po molitvi ostajemo u životnoj povezanosti s Duhom koji prožima Crkvu. Vjernik koji ne moli ne može osluški-vati poticaje koji dolaze od Duha Svetoga.

Kada ispravno molimo? Uvijek kad molimo po nakanama Sina, po zagovoru Marijenu. Za ono što će nam se nepogrješivo dati:

dr. fra Ivan Ivanda

O MOLITVI

Stara je i potvrđena istina da kršćanin stoji ili pada s molitvom. “Krizna vjere” usko je povezana s “krizom molitve”. Molitva i vjera se međusobno uvjetuju: molitva hrani vjeru, održava je na životu. Ona je zrak u njezinim plućima. A istinska nas vjera potiče na molitvu, jer je ona u bitnomu odnos ljubavi između Boga i nas. Molitva je jezik ljubavi, nužna pretpostavka ovoga osobnoga kontakta s Onim koji me oslovljava kao Ljubav.

za volju Očevu, ostvarenje njegova kraljevstva, za dar Duha Svetoga, za ostvarenje svih Božjih planova i odluka sa svijetom i čovječanstvom. Treba moliti i za ostvarenje svoga životnoga poslanja, za osobne nakane i nakane naših bližnjih, ali uvijek uz dodatak «neka se vrši volja Božja». Bog nas ne uslišava kako mi hoćemo, nego na svoj način, koji je nama često skriven. Molitva nadilazi egoističnu uskoću osobne egzistencije. I mi

smo, kao i Isus, poslani *k drugima*. Sebične molitve, ograničene na vlastite želje, uopće ne dopiru do Boga. Prava, duboka kršćanska molitva uvijek nas odvaja od nas samih, pročišćuje nam pogled kojim ćemo vidjeti nevolju svijeta i proširiti svoje molitvene zazive na sve one s kojima se Gospodin poistovjećuje: potlačene, mučene i umiruće, otpale i zalutale, za one koji su u vatri očišćenja (čištilištu). Kršćanska molitva ne može biti rav-

» nodušna i hladna. Ona je uvijek povezana s patnjom. Ako ne molimo «krvlju svoga srca», ne sudjelujemo iznutra u onomu što činimo. Iz Kristova srca istječe krv – cijena ljubavi. Moliti srcem znači biti spreman na probadanje svoga života, na predanje i žrtvovanje, na preuzimanje tereta drugih, na zauzimanje za njihovo «obraćenje». Ovdje se kršćanska molitva razlikuje od 'budističke', koja negira patnju. Cilj molitve nije odvratanje kušnje i nevolje, jer kroz njih kršćanin mora proći. Završetak molitve «Očenaša» ne glasi: «Sačuvaj nas od kušnji», nego «Sačuvaj nas od toga da ne popustimo kušnji, otrgni nas od Zloga». Stoga «ne molimo da pobijedimo, nego da ne budemo pobijeđeni» (P. Claudel). Strujanje Ne-Duha najviše se voli očitovati baš u molitvi. Ovdje će nas Napasnik poticati da molimo bezvoljno, bez ljubavi i pouzdanja. Htjeti će nas uvjeriti (prevariti) da je ona gubljenje vremena, da je u sebi prazna i dosadna. Da ne bismo odskliznuli u magijsku i ezoteričnu molitvu, potrebno je biti *trijezan i budan* (1 Pt 5,8).

Molitva je najprije *bogo-službe*, a potom i *služenje* Božjem kraljevstvu u svijetu. Tek na koncu je korist i za mene samoga. Mi obično najprije molimo za sebe, pa tek na svršetku – ako se uopće prisjetimo – za druge. Zapravo ne bismo ništa trebali izričito tražiti za sebe, nego prepustiti Bogu da nam on dadne ono što nam je uistinu potrebno («kruh svagdašnji»). Da *izmoljene milosti* raspodijeli po svome nahođenju. Ovakav stav iziskuje snažnu vjeru – vjeru svetaca i mistika – koju tek trebamo izmoliti od Gospodina. Je li naša molitva doista dobra, najlakše ćemo prepoznati po tomu ostvaruju li se u našem osobnom životu njezine dvije bitne označnice: prožima li ona moju svakodnevicu, moje mišljenje i djelovanje, i promatram li ljude Božjim očima. Predanje i nesebičnost u molitvi moraju biti življeni i potvrđivani u svakodnevici. Ako molitva ne mijenja mene samoga, onda ona nije nadišla svoju površnost i vanjsku pojavnost. Ostala je «negdje izvan». Ako u drugima vidim samo njihove sjene, onda ih ne vidim onako kako ih Bog promatra. Bit je molitve u prepuštanju Bogu da potpuno zahvati i preobrazi naš um i srce, da naše oči pročisti za ispravan pogled na cjelokupnu stvarnost. U tome nam je smislu – više od svih rasprava, prozivanja i optuživanja – potrebna *molitva u marijanskom duhu* – nošena posvemašnjim predanjem iz ljubavi koje je jedino plodno za Crkvu i svijet.

ONO ŠTO SE U MEĐUGORJU DOGAĐA, DRŽIM DOBRIM

Razgovarala Tanja Popec

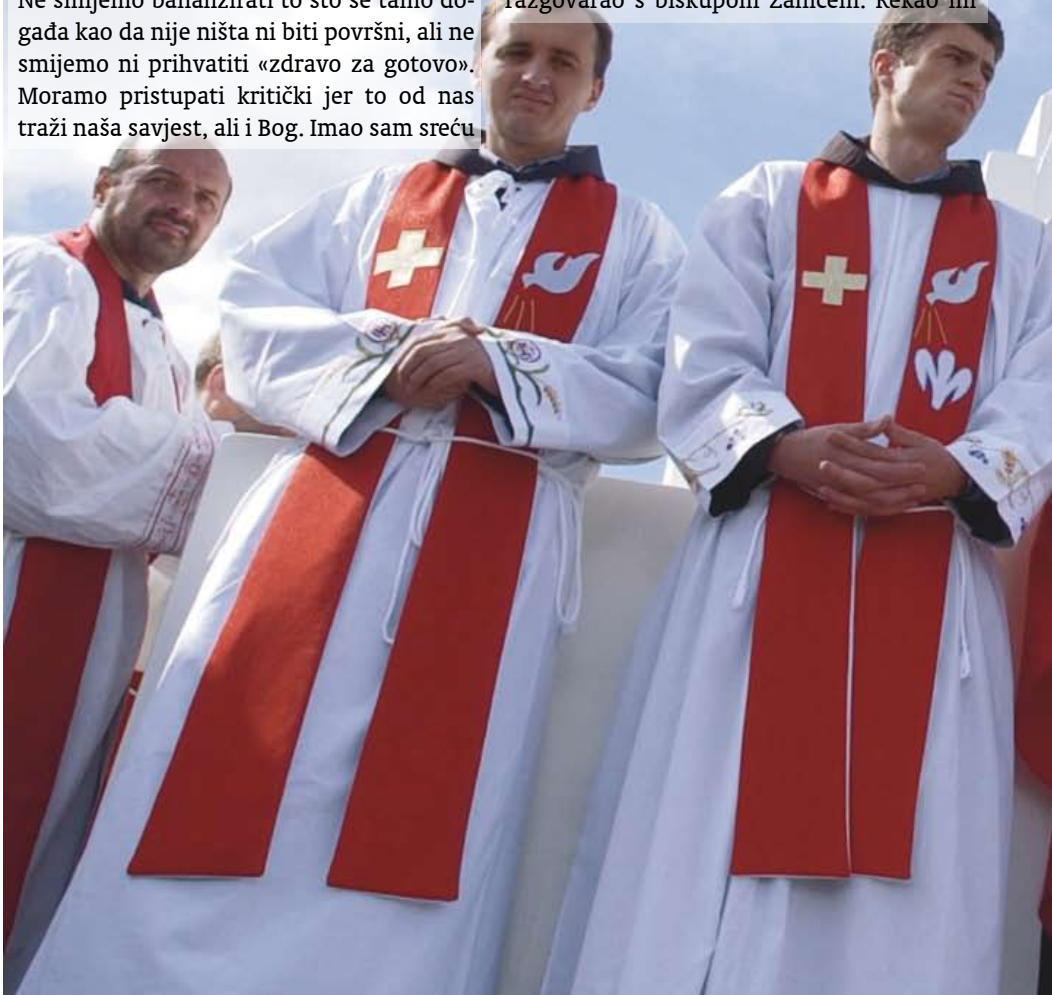
Katolički tjednik u broju 36 od 10. rujna ove godine objavio je

opsežan razgovor s dr. Tomislavom Ivančićem. Dio razgovora odnosi se na ukazanja Kraljice Mira u župi Međugorje. Taj dio prenosimo za naše čitatelje.

Ovoga ljeta posjetili ste Međugorje. Među ostalim, predvodili ste i Misno slavlje za više tisuća vjernika. I to nije Vaš prvi pohod ovome kraju. Tema ukazanja u Međugorju Vam je poznata vjerojatno kao i pitanja vjernika koja su njima potaknuta. Što se događa u Međugorju?

Moramo biti kritični, ali i znanstvenici. Ne smijemo banalizirati to što se tamo događa kao da nije ništa ni biti površni, ali ne smijemo ni prihvatiti «zdravo za gotovo». Moramo pristupati kritički jer to od nas traži naša savjest, ali i Bog. Imao sam sreću

da sam odmah nakon toga što se dogodilo u Međugorju imao seminar za vidiocce i svećenike koji su bili s njima. Bila je to prilika da razgovaram s vidiocima i da pokušam ispitati što se događa. Uspio sam razgovarati i tako sam dobio njihove temeljne doživljaje. Odmah sam shvatio, čisto privatno, da su tu neke stvari zaista autentične. Potom sam razgovarao s biskupom Žanićem. Rekao mi

je kako mu dolaze različiti intelektualci iz svijeta i pitaju što se događa u Međugorju. S obzirom da su mnogi spominjali snažne doživljaje iz Međugorja, nazočnost molitve, Boga, ali i Marije, biskup im nije mogao govoriti kako to nije u redu, želio je biti kritičan. I tako sam puno čitao o Međugorju, proučavao, gledao. Ono što se u Međugorju događa, držim dobrim. Prije svega je dobro što su tome vidioci ostali vjerni od početka. Vidio sam da je izvrsno što su franjevci na ovom mjestu uspjeli sačuvati mir i prihvaćati hodočasnike, pomoći vidiocima da normalno rastu i istodobno voditi župu i pomoći joj izdržati velik broj hodočasnika. Također je

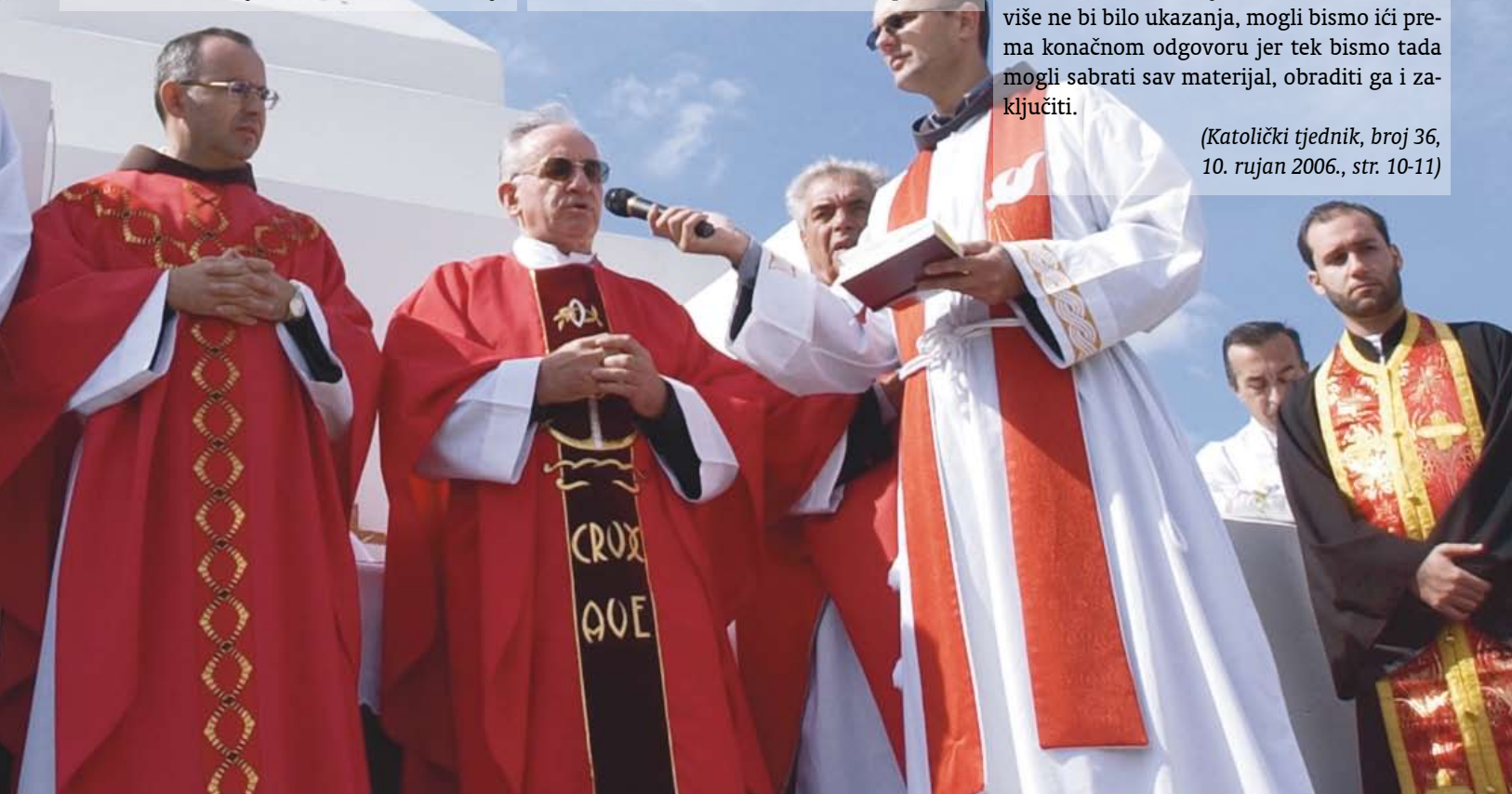
pozitivan dolazak velikog broja hodočasnika iz cijelog svijeta koji imaju snažna osobna duhovna iskustva. I to je velik znak, a teologija je dužna to proučiti. Vrijedi istaknuti rad brojnih komisija koje proučavaju Međugorje, a mnoge od njih su znanstvene i s različitih strana pristupale su događajima. Bilo je i komisija koje su se bavile duhovnom stranom, no posebno je značajna komisija koju je Crkva odredila i koja je dobro zauzela stav. Nisu rekli «ustanovljuje se da nema» ili «ustanovljuje se da ima» nečeg nadnaravnog u Međugorju. Dobra je njihova formulacija u kojoj kažu da se «ne može ustanoviti da ima nečeg nadnaravnog» u Međugorju. Da su rekli da «nema nečeg nadnaravnog», to bi bila nepravda protiv svih činjenica koje od nas traže istraživanje i odgovore. Da su rekli da «ima nadnaravnog», i to bi bilo nepravdno jer stvar još nije dovršena. Time što kažu da se «ne može utvrditi nadnaravno» kažu kako se sve još treba ispitivati, čekati i dopustiti da se događa. Kao pozitivan vid Međugorja vrijedi istaknuti to što je dopušteno da se tamo događa «Crkva», da se slavi Misa i ostali sakramenti, da se osigura sva potrebna infrastruktura za vjernike i hodočasnike. Što se biskupa tiče, i biskup Žanić ranije, ali i biskup Perić danas, kritični su što se od njih i traži u ovakvim situacijama. Ponekad su bili i oštri, osobito biskup Ratko.

No, unatoč tome, biskupi su dobrohotni i tolerantni, nisu zabranili Međugorje. Poznata su mi iskustva iz drugih zemalja, primjerice u Njemačkoj, gdje su biskupi zabranili takve stvari. Nakon zabrana ostale su teške i neizlječive rane, a neke su vidiocima čak i izbacili iz Crkve. U Međugorju se to nije dogodilo i zato ono zaslužuje posebnu pohvalu.

Mnogi vjernici pitaju zašto se službeni stav Crkve o međugorskim događajima ne zna ni nakon 25 godina?

Vjernici ponekad ne razmišljaju što je bilo s ukazanjima, primjerice u Lurdu ili Fatimi. Vidite, ubrzo nakon ukazanja u Lurdu Bernardica je otišla u samostan i više nije bilo događanja, pa se u kratkom roku mogao donijeti stav o tome. I u Fatimi je bilo slično. Dvoje od troje vidjelaca je ubrzo umrlo, a Lucija je otišla u samostan, događanja više nema i opet je vrlo brzo donesen sud o tome. Međutim, u Međugorju nisu još završeni događaji, ne možemo dati konačan odgovor dok vidioci još uvijek imaju viđenja. Zanimljivo je kako oni nakon viđenja nisu otišli u samostan, nego u brak i obitelj. Znakovito je to, osobito u vremenu kad je obitelj «na udaru» različitih sila. Vidioci, kao obiteljski ljudi, i dalje čuvaju vjernost Bogu. A sve dok se viđenja događaju, Crkva ih može samo pratiti i dopustiti da ljudi govore o svojim iskustvima, obraćenjima i čudesima. Kad više ne bi bilo ukazanja, mogli bismo ići prema konačnom odgovoru jer tek bismo tada mogli sabrati sav materijal, obraditi ga i zaključiti.

(Katolički tjednik, broj 36, 10. rujan 2006., str. 10-11)

U KRISTOVU KRIŽU JE NAŠE SPASENJE

fra Mate Dragičević

Blagdan Uzvišenja sv. Križa u župi Međugorje proslavljen je u nedjelju

10. rujna sv. Misom na Križevcu. Na tom u svijetu poznatom brdu okupilo

se oko šezdeset tisuća vjernika – župljana, hodočasnika iz susjednih

župa te iz svijeta. Svetu Misu je predslavio te propovijedao fra Mate

Dragičević. Za naše čitatelje donosimo dijelove fra Matine propovijedi.

Naši pretci u župi Međugorje podigoše ovaj velebnii križ da svakome kažu na kakve su žrtve bili spremni za Kristov križ. Ali ne da se time hvale, nego da svakome posvjedoče: **Ni u jednome znaku nema nam spasenja, osim u križu Gospodina našega Isusa Krista. Krist raspeti i uskrsli je jedina naša nada i naše spasenje!** Bili su vizionari. Nakon što se na Istoku počela dizati komunistička crvena zvijezda i svoju sjenu sve jače bacati i na naša područja, naši pretci, župljani župe Međugorja podižu ovdje na Križevcu ovaj križ, želeći svima reći: Ne u zvijezdi, nego u križu je spasenje. I zvijezda je pala, ali je križ ostao. Krist raspeti i uskrsli jedina je naša nada i naše spasenje.

Ali ako svjedočimo za Krista, onda danas u svezi s Kristovim križem moramo naglasiti 3 stvari i ispovjediti ove istine:

1. Na Kristovu križu susreću se ljudska zloba i grijeh s jedne, i božanska ljubav i milosrđe, s druge strane. Ljudska zloba ide čak dotle da je spremna ubiti Boga. I znamo što se dogodilo u tom momentu, kad je zloba razapela Boga, misleći da ga je ubila: Nastala je tama na zemlji. Uistinu je tako: Gdje se Boga ubija nastaje tama u srcima ubojica – grješnika, pa otud i tama na Zemlji. I vidimo koje strahote ljudi rade u toj tami, gdje je Bog ubijen. Ubijaju se sve vrjednote, ubija se nerođenog i rođenog čovjeka, pljačka se, masakrira se, otima se, siluje se, svađa se, razaraju se brakovi i obitelji, kuju se križevi jedni drugima, guli se malog čovjeka do kože, kriminal, korupcija...

Ali grдно su se prevarile sve ubojice Božjeg Sina. Kad su mislili da će sada mirno nastaviti svoj prljavi posao, potrese se Zemlja i mrtvi ustaše. I gle, **Sin se Božji ne da ubiti, ljubav se ne može pobijediti, dobro se ne može iskorijeniti, istina se ne da sakriti.** Svojom smrću Sin Božji je ušao u tamu zla da raskrinka sile Zloga

i da pokaže da je njegova zadnja riječ, koja glasi: **Oče, oprosti im!** I tim riječima padaju zrake uskrslog svjetla na tamu, koju je grijeh raširio. Tim riječima i svojom smrću na križu preuzima Isus na sebe zadovoljštinu prema Bogu Ocu za grijehe grješnika i daje mogućnost grješnicima da se pokaju i obrate.

Mnogi su to vidjeli, udarali su se u prsa i govorili: **«Ovo je uistinu Sin Božji!»**

Otada križ postaje znak novog života. **«Kad budem uzdignut sa Zemlje, sve ću privući k sebi!»** - reče Isus. I od tada do današnjeg dana ne može se izbrisati Kristov križ s lica Zemlje; zabijen je na svim kontinentima i u srcima milijuna ljudi. On privlači pozornost: Jedni ga prihvaćaju kao znak spasenja, a drugi se spotiču o njega, jer im smeta u prljavim rabotama, pa ga žele ukloniti.

A mi, braćo i sestre! Ovdje smo da posvjedočimo: **«U Kristovu križu je naše spasenje!».** Stoga se odričemo tame grijeha, zlih čina, pogrdavanja i ponižavanja Božjeg imena, svega što vrijeđa i Boga i čovjeka. Ovdje obnovimo vjernost Kristu i njegovoj Crkvi, da bismo mogli biti i dalje ono što Krist od nas očekuje: **sol zemlje i svjetlost svijeta, t.j. oni koji daju okus ovoj Zemlji, čuvaju je od pokvarljivosti, unose u nju toplinu, daju orijentaciju i nadu u budućnost. Na to nas poziva majka Marija evo već 25 godina.** Ona računa s nama, zato je tu. Ne smijemo je iznevjeriti, jer **«izabrani smo narod, kraljevsko svećenstvo, sveti puk da naviještamo divna djela Onoga koji nas pozva iz tame u svoje divno svjetlo»** (1 Pt 2,9).

2. Svojim odlaskom na križ Isus je ušao u naš životni križ. Kad on kao Bog preuzima na sebe križ volje Oca nebeskoga, da nas svojom smrću otkupi, onda trebamo i mi uzeti svoj križ i nositi ga. On pozna naš križ i uz nas je. Zato je rekao: **«Tko hoće biti moj učenik, neka uzme**

svoj križ i neka ide za mnom!». Ići za njim, što drugo znači, nego kao on otkriti što je volja Očeva u našem životu i prihvatiti je, nju živjeti, pa i kad uključuje težinu, žrtvu, patnju. Ovo upravo nekako ne leži modernom čovjeku. Jedan analitičar napisao: **«Ljudi u našim bogatim industrijskim zemljama trpe od jedne skrovite bolesti: ne mogu više trpjeti. Bolest – ne moći više trpjeti baca nas u ledeno doba.»**

Patnja se otmjeno **izbjegava:** Težak se brak brzo i glatko razvodi.

U djeci se ne vidi radost i plod bračne ljubavi, nego samo teret te ih se **izbjegava** i ne želi imati...

Patnja se sramotno **skriva:** osobe s tjelesnim smetnjama i bolesni, stari i umirući brzo se uklanjaju iz kuće i smještaju u domove, ustanove i bolnice kako ne bismo morali podnositi njihov pogled.

Patnja i smrt prijatelja i rodbine rijetko se više doživljava neposredno i vidljivo: ne čujemo hroptanje umirućeg, ne dodirujemo hladnu ruku mrtvacu. Čovjek koji traži takav način oslobađanja od patnje razvija strah od doticaja i odnosa što ga otkida od istine stvarnog života, razvija se nesposobnost opažanja patnje drugoga, suosjećanje, toplina i blizina druge osobe.

Postaje među nama hladno i gubi se osjećaj odgovornosti jednih za druge.

Ali istovremeno taj isti čovjek je svjestan da ne može pobjeći svojoj osobnoj patnji. Stići će ga, na ovaj ili onaj način. Kako onda ljudi na to reagiraju? Nitko nema dostatnog odgovora na panju. Ostaje stalno pitanje: Zašto baš ja, zašto meni, što sam skrivio? Neki okrenu piti, drugi traže drogu, treći postaju apatični, frustrirani i rezignirani. Neki krive drugoga, pa i samog Boga, s kim onda prekidaju odnos...

Ali, je li to rješenje?

U austrijskim Alpama poznat je planinarski turizam. Ljudi, koji imaju svoje kuće po tim planinskim vrhuncima primaju turiste na prenoćišta i od toga žive. To je činila i jedan žena, koja je sama živjela u svojoj kući. Udomila jednog planinara i kad su se malko upoznali, upita je planinar za slike na zidu koje su visjele oko križa.

I ona poče pričati: «Ona prva slika, to je moj muž, poginuo je u šumi kao drvosječa – na nje ga palo deblo. Ona druga slika, to je moja kći, umrla od leukemije u 20. godini života. Ona treća slika, to je moj sin, umro od raka u 23. godini života. I tako sad sam sama. A onaj križ, to mi je darovao jedan planinar što ga je napravio dok je bio ovdje na odmoru. A bilo je to ovako:

Ispričala sam mu tragediju svoje obitelji i moju gorčinu prema Bogu. Rekla sam mu da više ne mogu vjerovati u Boga koji je takvo nešto dopustio. Kad mi je muž poginuo, još nekako sam za nj molila, ali kad su mi kći i sin umrli, onda je u meni nastupila gorčina, grč, hladnoća, nijemost i bijes na Boga.

Ovaj čovjek je sve to mirno slušao i očito osjećao sa mnom. Onda je izrezbario ovaj križ, a da ja to nisam vidjela i na svom polasku mi ga poklonio. Ja sam vrisnula i rekla mu: 'Nosi to iz kuće, nemoj me vrijeđati, ja ću ga polomiti.' A on me preklinjao da ga stavim na stol i da ga svaki dan samo malo pogledam. Nakon dugog uvjeravanja, pristala sam. Ostavila sam ga ovdje na stol i svaki dan bi ga malko pogledala. Prvih dana gorčina, plač, pitanja, pa onda mi sve više i više postade simpatičan. I najednom kao da čuh Isusov glas s križa: 'Pa zar ne vidiš, da s tobom trpim?' I osjetih neku toplinu u srcu. Zagrlih križ i poljubih ga, dugo sam ga gledala i u meni je glas govorio: 'Tvoj Bog s tobom trpi, njegova bol je još veća nego tvoja.' Od toga trenutka počela sam moliti, svaki dan ga stavim na stol i molim pred njim. I sada imam mir u duši, ali i sigurnost da je Isus umro i za moje pokojne. Svojom smrću pobijedio je i njihovu smrt.»

Evo nam poruke i primjera kada patimo od različitih križeva bolesti, neuspjeha, razočaranja u obitelji i braku, od hladnoće u međuljudskim odnosima itd.

Sad možemo razumjeti zašto **Gospa** u jednoj od svojih poruka kaže: **«Želim vam reći da ovih dana u središtu bude križ. Molite se napose pred križem iz kojeg dolaze velike milosti. Sad obavite u svojim kućama posebnu posvetu križu. Obećajte da ne ćete vrijeđati Isusa ni križ i nanositi mu pogrde.»** (12. rujna 1985.)

Budimo svjesni da kršćanin, pa i svaki čovjek, ne može mimo i bez križa živjeti. **«Kršćanska budućnost je budućnost Respetog, a to znači raspeta budućnost!»** (Walter Kasper) Stoga svoj osobni križ povežimo s Kristovim križem, da s Kristova križa prijeđe spasiteljska snaga za otкупljenje nas ljudi. Pretvorimo svoj križ u molitvu i vjerujem da ćemo ga lakše nositi i podnositi. (Znanstvenici tvrde: Osobe koje prihvate svoj križ imaju dublje brazde u moždanoj kori, što kao posljedicu ima da su te osobe vrlo osjećajne, profinjene i spremne druge razumjeti i drugima pomoći.)

3. Na kraju: Na križnom putu Isusovu našli su se Šimun iz Cirene i Veronika. Šimun pomaže križ nositi, a Veronika briše krv i znoj te vida rane. Biti Isusov svjedok u našem vremenu, gledajući kroz tematiku križa, znači obećati Kristu da nikome ne ćemo tovariti križa, nego ćemo ga pomagati nositi.

Kršćanin se ne smije gubiti u mudrim teorijama o patnji, nego treba, nasljedujući Isusa, težiti da ublaži, umanji i spriječi patnje. Ili, kako kaže sv. Pavao: **«Pomozite nositi bremena jedni drugima i tako ćete ispuniti zakon Kristov!»** Kad Bog na kraju vremena bude odlučivao o našem vječnom spasenju, ne će nas pitati jesmo li pripadali ovoj ili onoj struji u Crkvi, ovoj ili onoj političkoj stranci, ovom ili onom staležu, ovom ili onom socijalnom statusu, nego: **Bio sam gladan – jesi li me nahranio? Bio sam žedan – jesi li me napojio? Bio sam stranac i bez krova, izbjeglica i prognanik – jesi li me prihvatio? Bio sam bolestan – jesi li me posjetio? Bio sam u tamnici – jesi li me pohodio?** (Mt 25) Dakle, pitat će nas za **našu solidarnost** najprije naspram svojim sunarodnjacima; jer mnogi sada na početku školske godine ne mogu opremiti svoju djecu u školu; jer mnogi se boje poći u bolnicu, budući da nemaju novca; jer mnogi rade, a ne primaju plaće; jer mnogi bi željeli raditi, ali ne mogu naći radna mjesta....

Bog hoće novu zajednicu među nama, zajednicu u kojoj jedni drugima postajemo braća i sestre.

Bog nam je **dao ruke** da ih jedni drugima pružamo i međusobno nježno postupamo, a ne da jedan na drugoga podižemo ruku. Bog nam je **dao noge** da jedni drugima hrlimo u pomoć, a ne da podmećemo nogu ili da se udaramo nogom. Bog nam je **dao ruke da se zagrlimo**, a ne da jedni druge pribijemo uz zid. **Jedno sedmogodišnje dijete sa psihičkim smetnjama** bilo je u posjetu kod rodbine. Za doručka se njegova tetka oprži kavom te ispusti šalicu i jaukne od boli. Muž je pokušao sačuvati stol i stolnjak. A hendikepirano dijete ga uhvati i povika: **«Ma zagrlji je, pa ona plače...»** Zanimljivo, muža brine stolnjak i stol, a hendikepirano dijete žena koja plače. Tko je ovdje uistinu hendikepiran?!

Bog nam je **dao jezik**, ne da jedni druge vrijeđamo, nego da se uzajamno u dobru hrabrimo, a u nevolji tješimo. Bog želi da imamo povjerenje jedni u druge, ali i odgovornost jednih za druge. Na taj način u ovim teškim vremenima bez osjećaja za bližnjega kršćanin mora pokazati da ima srce Veronike, srce majke Marije sa svadbe u Kani Galilejskoj, srce Isusovo koje hrani gladne, ozdravlja bolesne, tješi uciviljene. Tako pomažemo jedni drugima na putu u vječnu domovinu.

Krist raspeta na Križu je jedino spasenje, naše prihvaćanje životnog križa i nošenje s Kristom i pomaganje drugima nositi križ – to je poruka ovog križa ovdje na Križevcu, to je poruka svakog križa, to je poruka koju čitamo kad se ujutro ustajemo i pravimo znak križa na svom biću, to je svjedočenje danas za Krista respetoga i uskrsloga, koji je naša utjeha, naša nada, naše spasenje.

MARIJA I OTAJSTVO PRESVETOGA TROJSTVA

Marijino poslanje ne može se potpuno shvatiti bez Presvetog Trojstva, bez povezivanja sa svakom od sve tri božanske osobe. Djevičanskim začecem Sina Svevišnjega po Duhu Svetom ona postaje mjesto u kojem djeluje Presveto Trojstvo.

fra Danko Perutina

Djevica iz Nazareta je, kako tvrdi dogmatska konstitucija o Crkvi Svjetlo naroda (*Lumen gentium*) odlikovana najvišim zvanjem i dostojanstvom Majke Božjeg Sina. Stoga je premila kći Očeva i svetište Duha Svetoga. Ona nije samo put prema Trojedinom Bogu i Crkvi, ona je i put prema čovjeku i njegovom spasenju u Isusu Kristu. Promišljat ćemo u slijedu odnose koje je Marija čistom milošću i božanskim darom vidjela kako se uspostavljaju sa svakom od tri božanske Osobe.

1. Otac i ljubljena kćer

Još od srednjeg vijeka počeo se naglašavati suodnos Marije s Presvetim Trojstvom, pa tako i s Ocem. Ona je nazvana kći, službenica, izabranica, a također i zaručnica, kako bi se u njoj pokazalo da je i suradnica Očeva u djelu utjelovljenja Jedinorođenog sina. Drugi vatikanski sabor upotrebljava naziv *premila Očeva kći* (LG 53). Okružnica o ispravnom štovanju Blažene Djevice Marije *Marialis cultus* produbljuje suodnos Bog Otac – Marija, ona je ljubljena kći u odnosu prema Ocu koji je «odabrao Mariju za posebnu ulogu u povijesti spasenja: a ta je da bude Majka očekivanog Spasitelja». Na nju je s jedinstvenom dobrohotnošću sišao milosrdni

pogled (usp. Lk 1,48) obogativši je zadivljujućim darovima milosti prije poslanja koje je trebala izvršiti.

U svome majčinstvu Marija je shvatila paradoksalnu situaciju: biti Očeva kći i u isto vrijeme majka Očeva Sina. Tako je prvi dar koji Sin daje Majci to što je čini kćeri Božjom, prvom među svima, premilom i ljubljenom. Marija kao ljubljena Očeva kći podsjeća svaku osobu na njezino dostojanstvo sina i kćeri Božje. Zazvati Boga kao Oca nije gubitak osobnog dostojanstva nego pronalazak istinite slike o čovjeku i ženi koji su stvoreni na sliku Božju i nanovo stvoreni u Sinu kao djeca svog Oca. Iskustvo Božjeg očinstva u Mariji otkriva svakoj osobi njezin identitet brata i sestre; svi smo sinovi i kćeri jedinog Oca. U toj jedinstvenoj Božjoj obitelji nadilaze se sva ograničenja i različitosti jezika i naroda. Marija, poznavateljica Očeve ljubavi i vjerničke službe, poslušna Njemu na primjeru Sina uz svakidašnju pomoć Duha potiče vjernike da se obogate tim odlučnim «biti» s Bogom Ocem i za Boga Oca.

2. Sin i Majka

Najvažniji događaj koji je Marija proživjela je začecje Sina Božjeg bez sudjelovanja čovjeka. Drugi vatikanski sabor je nanovo potvrdio nauk o božanskom materinstvu koja je proglašena na prijašnjim saborima: Prvom carigradskom (381.), Efeškom (431.) i Kalcedonskom (451.).

Isus Krist, Sin Božji, rođen je od Marije, tijelo je od njenog tijela. Ona ga je začela, donijela ga na svjetlo dana i odgojila ga u vjerskoj i kulturnoj tradiciji svoga naroda. Marija je, dakle, prava Isusova majka. Tako

između nje i utjelovljene Riječi postoji nerazdvojiva veza između majke i djeteta. Ta veza između majke i djeteta ne ograničava se samo u trenutku začeca i poroda, nego obuhvaća cijeli tijek Marijinog života sa Sinom. Ona izražava cjelovit i dug hod majčinskog sazrijevanja u zajedništvu, koje se razvija sa Sinom u njegovom djelu spasenja. Za razliku od ostalih majki, Marija je s Isusom povezana svojom vjerom koja u njemu prepoznaje Sina Božjega, očekivanog Mesiju. Ona je, svakako, zaručnica, majka, kći Izraela, međutim, ono što čini njenu osobu je vjera: 'Blažena ona koja je povjerovala!' (Lk 1,45). Njeno božansko majčinstvo uslijedilo je nakon vjere izražene prema anđelovim riječima (Lk 1,31-33. 35-37.38a.45). Njena veličina u Božjim očima nije primarno vezana za naručje i majčino mlijeko, nego za slušanje i ispunjanje Riječi (Lk 11,27-28).

Po Marijinom majčinskom služenju dolazi rođenje Isusa Krista, pravog Boga i pravog čovjeka. Ona je boravište u kojem se ostvaruje neraskidivo i spasenjsko zajedništvo, kao vjenčanje između ljudske i božanske prirode.

Kristovo začecje je djevičansko jer se događa po Duhu Svetome. Ta unutarnja skrivena snaga, živa i stvaralačka, objašnjava rađanje Novog čovjeka u Mariji. Djevičansko Kristovo začecje vodi ne samo Ocu nego i Duhu Stvoritelju. Marija postupa kao službenica ali u suradnji s Duhom, kako to naglašavaju prvi simboli vjere, ona postaje ikona koja ga otkriva.

O kristološkom karakteru službe i majčinog svjedočanstva Marije iz Nazareta, poznati mariolog Salvatore Perrella naglašava: «Još jedanput marijanska istina je opravdana i pročitana u svjetlu Kristova otajstva, u smislenom i originalnom događaju koji dozvoljava da se u plodnom djevičanstvu Majke Gospodina raspozna važan aspekt njenog jedinstvenog služiteljskog zajedništva sa Sinom koji za sebe htjede djevičanski

Marija kao ljubljena Očeva kći podsjeća svaku osobu na njezino dostojanstvo sina i kćeri Božje. Zazvati Boga kao Oca nije gubitak osobnog dostojanstva nego pronalazak istinite slike o čovjeku i ženi koji su stvoreni na sliku Božju i nanovo stvoreni u Sinu kao djeca svog Oca. Iskustvo Božjeg očinstva u Mariji otkriva svakoj osobi njezin identitet brata i sestre; svi smo sinovi i kćeri jedinog Oca.

život proživljen za Oca i predloži ga svojim učenicima kao apsolutan, svjedočanski i dobrovoljni čin za Kraljevstvo. (usp. Mt 19,12) U djevičanskom majčinstvu Bogorodice imamo potvrdu prave ljudskosti i pravog Kristovog božanstva (vere Deus, vere homo); kao što se u jednoj i čistoj vjeri prima i prihvaća otajstvo pravog djevičanstva i pravog majčinstva Isusove Majke (vere mater, vere virgo)».

3. Duh Sveti i Puna milosti

Drugi vatikanski sabor je ponudio neke značajne potvrde o odnosu Duha Svetoga i Marije: «pune milosti» ('kecharitomene': Lk 1,28). Sabor svakako naglašava marijanski naziv «svetište Duha Svetoga» (LG 53), naziv koji je prisutan i u okružnici o ispravnom štovanju Blažene Djevice Marije *Mariialis cultus*. Taj naziv kao i istoznačnice, *hram*, *svetohranište*, *svetište* pokazuje nastambu Duha Svetoga u Mariji na sasvim poseban način. Blaženu Djevicu Mariju vidi kao potpuno obnovljenu i posvećenu božanskim Duhom.

Dogmatska konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu tvrdi: «Ne treba se čuditi, dakle, ako se kod svetih otaca raširila uporaba da Majku Božju zovu sva sveta, bez mrlje grijeha, gotovo oblikovana Duhom Svetim i načinjena jednim novim stvorenjem».

Nakon Sabora primjećuje se pojačano razvijanje suodnosa između mariologije i pneumatologije, prije svega objavljivanje okružnice *Mariialis cultus* Pavla VI. koji potiče da se marijanskoj pobožnosti naglašava osoba i djelo Duha Svetoga. Nakon te okružnice poznatiji autori pneumatološke obnove u marijanskoj teologiji nakon objavljivanja *Mariialis cultus* su Gabrijel M. Roschini, Dominik Bertetto, Hans Urs von Balthasar, Leonardo Boff i Xavier Pikaza. Važno je spomenuti i XVI. marijanski kongres u Rimu od 18. do 21. svibnja 1975. pod naslovom «Marija i Duh Sveti».

Marija je primjer «kćeri čovječanstva», koja se zbog Duha koji boravi u njoj može obratiti Bogu nazivajući ga «Abba, Oče!» (Rim 8, 15); čovječanstva duboko ukorijenjenog u Kristu, jedinom Spasitelju i Posredniku, zajedničkom Bratu; čovječanstva prožeta darom duha istine i ljubavi.

Djevica Marija je još i slika čovječanstva u kojem se štovanje Boga slaže sa zalaganjem za čovjeka; vjernost zemlji s dubokom čežnjom prema nebu; ljubav prema Ocu sa sposobnošću za prihvaćanje svakog čovjeka.

MISIONARI SU UVIJEK OKRUŽENI DJECOM

Razgovor s fra Dragom Vujevićem koji je svoju mladu sv. Misu slavio 2001.

Dvije godine je kao svećenik djelovao u župi Međugorje, a već dvije godine je misionar u Južnoafričkoj Republici. O njegovu misionarskom iskustvu i životu Crkve u toj dalekoj zemlji razgovarali smo s njime dok je boravio na godišnjem odmoru.

Priradio Krešimir Šego

Crkva i mladi?

Djeca i mladež posve su navezani na Crkvu. Naše crkveno dvorište za školskih raspusta uvijek je puno, djeca ne izlaze iz nje. Mladi su uvijek uz Crkvu, spremni su na sve moguće aktivnosti. Jedini problem je što treba imati vremena pa sve voditi. Moram kazati i to da su mladi u stalnom rascjepu – jedno vide i uče od nas, a drugo od ulice.

Evo vam jedan primjer. Dolazi mi mladić, dobar vjernik i krasna duša, i kaže kako mora u inicijacijsku školu. Na moje čuđenje, odgovara da ili mora ići ili će biti isključen iz društva. U takvoj školi mladićima se glava napuni raznim lošim stvarima, onim što nema veze sa životom. Mladiću sam kazao da može otići, ali da u ono što učitelj u inicijacijskoj školi govori ne treba povjerovati te se nakon toga mora ispovjediti. Njemu je teško objasniti da praktično svjesno ide griješiti. Još je dosta sličnih problema.

Opišite nam jedan svoj radni dan?

Najprije, ništa se, kao kod nas, ne planira unaprijed. U župi imam nekoliko ljudi s kojima mogu dobro surađivati, uglavnom su to žene, a one imaju moj broj telefona i zovu me ako nešto treba, a svaki dan nešto treba. Po tomu određujem kakav će biti moj dnevni raspored. Svako jutro, u devet ili jedanaest sati, slavim Misu na kojoj prisustvuju žene i djeca, poslije toga idem u obilazak bolesnika, popodne su razni sastanci s različitim skupinama. Nastojim što više vremena biti s krizmanicima i prvopričesnicima, a ja kao fratar imam svoje obveze koje ne želim preskakati, a k tomu još i obveze koje dođu iznenada.

Subotom sam posebno zauzet, jer su svi

sprovodi subotom. Dogodi se da imam i pet sprovoda.

Nedjeljom Misu slavim u osam sati i Misa traje najmanje dva sata. U Africi oltar nije samo za svećenika, vjernici dolaze, pričaju, propovijedaju, rješavaju probleme zajednice. Misu shvaćaju kao sveti čin, ali bez napeitosti plešu tradicionalne plesove. Nedjeljom popodne održavaju se različiti sastanci – sa župnim vijećem, pastoralnim vijećem, jer je to jedini dan kad se muškarci mogu okupiti.

Po svemu, laici aktivno sudjeluju u životu Crkve?

Cijela afrička Crkva je laička Crkva. Svećenik radi svoj svećenički dio posla, a laici sve ostalo. Kad bi netko i htio drukčije, ne bi mogao.

Kako su vas primili?

U naselju u kojem djelujem bijelci uopće nisu dobro došli. Znajući to, dugo sam razmišljao kako će to sve izgledati kad počnem raditi u svojoj župi. No, kad sam došao, shvatio sam da oni mene uopće ne gledaju kao bijelca. Činjenica da je netko svećenik briše to da je netko bijelac, jednostavno si svećenik. Netrpeljivost, dakle, uopće nije duboka, a povijesno pamćenje kod tih ljudi vrlo je slabo, za čas prelaze preko stvari. S time u svezi, kad idem kroz naselje gdje ljude ne poznajem, nije uputno izlaziti iz auta, ali kad izidem iz auta, pozdravim ih na afričkom jeziku i kažem da sam svećenik, sve opasnosti nestaju.

Kakva je suradnja s drugim crkvama?

Npr., centar Johanesburga, nekoć gospodarsko i kulturno središte, je naseljen najsiromašnijima, onima koji ne znaju kamo će, pa je shvatljivo da tu ima i mnogo kriminala. Tu ljudi spavaju na ulicama, bez krova nad

glavom. Metodisti u tom dijelu imaju jedan centar gdje se hrane ti beskućnici, a ja sam se sa svojim mladima iz župe uspio povezati s tom metodističkom crkvom i dva puta mjesečno, srijedom navečer, dovozimo juhu i kruh i hranimo ih. Problem je što navečer ni policija ne ulazi u te dijelove, vrlo je opasno. Suradnja crkava je vrlo dobra, gotovo se na ovoj razini i ne gleda tko je tko.

Znaju li išta o Europi?

Nažalost, gotovo ništa. Znaju za pojam Europe – sve je to tamo «preko mora». Znaju za Papu. Iznenaduje to što domaće stanovništvo zna za Međugorje, ne znaju gdje je, ali znaju da se u njemu ukazala Gospa; ne znaju gdje je Europa, ali su čuli za Međugorje. Među bijelima je posve drukčije, zainteresirani su za poruku, jedna bijela gospođa dva puta godišnje vodi hodočasnike u Međugorje.

Kakvom vidite sutrašnjicu Afrike s obzirom na sve probleme, siromaštvo, AIDS??

Nažalost, nažalost, ti što se busaju u prsa da nešto rade to čine samo eda bi se pokrila sramota takva stanja! To je sramota cijele ljudske zajednice, cijeloga svijeta. Danas je 40% crnoga pučanstva bolesno od AIDS-a, a predviđa se da će 2015. biti vrhunac, kad će umrijeti između šest i osam milijuna ljudi, a ostat će tri milijuna siročadi, djece bez oba roditelja. Što učiniti za tri milijuna djece bez roditelja? Tko će im išta moći objasniti? Putem kojim se sada ide ništa se ne će moći promijeniti, jer pomoć koja se daje je kap u moru, nema edukacije, ljudima nije jasno u čemu je problem; vračevi im govore da AIDS ne dolazi od načina života kojim žive, ne prihvaćaju seksualne norme koje propisuje Crkva. Sve je jedan kaos za koji ne vidim rješavanje i vjerojatno sve treba prepustiti u Božje ruke, pa što Bog dadne. Već je danas mnogo djece siročadi i može se kazati da časne sestre samo o njima skrbe, drugo ne mogu stignuti. Kad bi država djelovala preko Crkve, ne mora to biti Katolička Crkva, uvjeren sam da bi pomoć bila daleko korisnije iskorištena. Znam da Amerika dosta pomaže, pa i neki fondovi američkoga predsjednika, što ide preko Bijelih otaca, ali sve je ipak kap u moru. Nažalost, država sredstva ne ispušta iz svojih ruku, a mito i korupcija su glavno obilježje vlasti.

Jeste li se kao svećenik pronašli u Africi?

Jesam, pogotovu kad vidim da sam došao u gdje nitko drugi ne bi došao. U nas se ne

Bez vjere domaće pučanstvo praktično ne zna živjeti. Sve shvaćaju na narančan, izvoran, lijep način. Sve shvaćaju doslovno. Jedan primjer: Jedna je gospođa, služeći kod bijelaca, za dvadeset godina uštedjela oko tisuću eura. Kći te gospođe ima vanbračno dijete, sirotinjski skupa žive u limenoj baraci. Vrlo je aktivna u župi, pomaže što god i gdje god treba. Dogodilo se da je iz našeg naselja odselio jedan naš čovjek, otišao je živjeti u seoski kraj i vratio se skupiti pomoć kako bi tamo pomogao napraviti crkvu. Župnik nije imao sredstava, pa se obratio ženama koje pomažu u župi, među njima i gospođi koju sam spomenuo. Ta mi je žena rekla da je dala sve što je imala uštedeno, svih tisuću eura. Znao sam da je to sve što ona ima i nije mi bilo drago što je to učinila. Upitao sam je zašto je to učinila, zašto je dala sve, a ona mi je odgovorila da je to učinila jer je Bog sv. Franji rekao: Franjo, idi i sagradi moju Crkvu, a ja sam ovdje s franjevcima i sve moram dati za svoju Crkvu. To je onaj udovičin novčić – sve što je imala ona je dala.

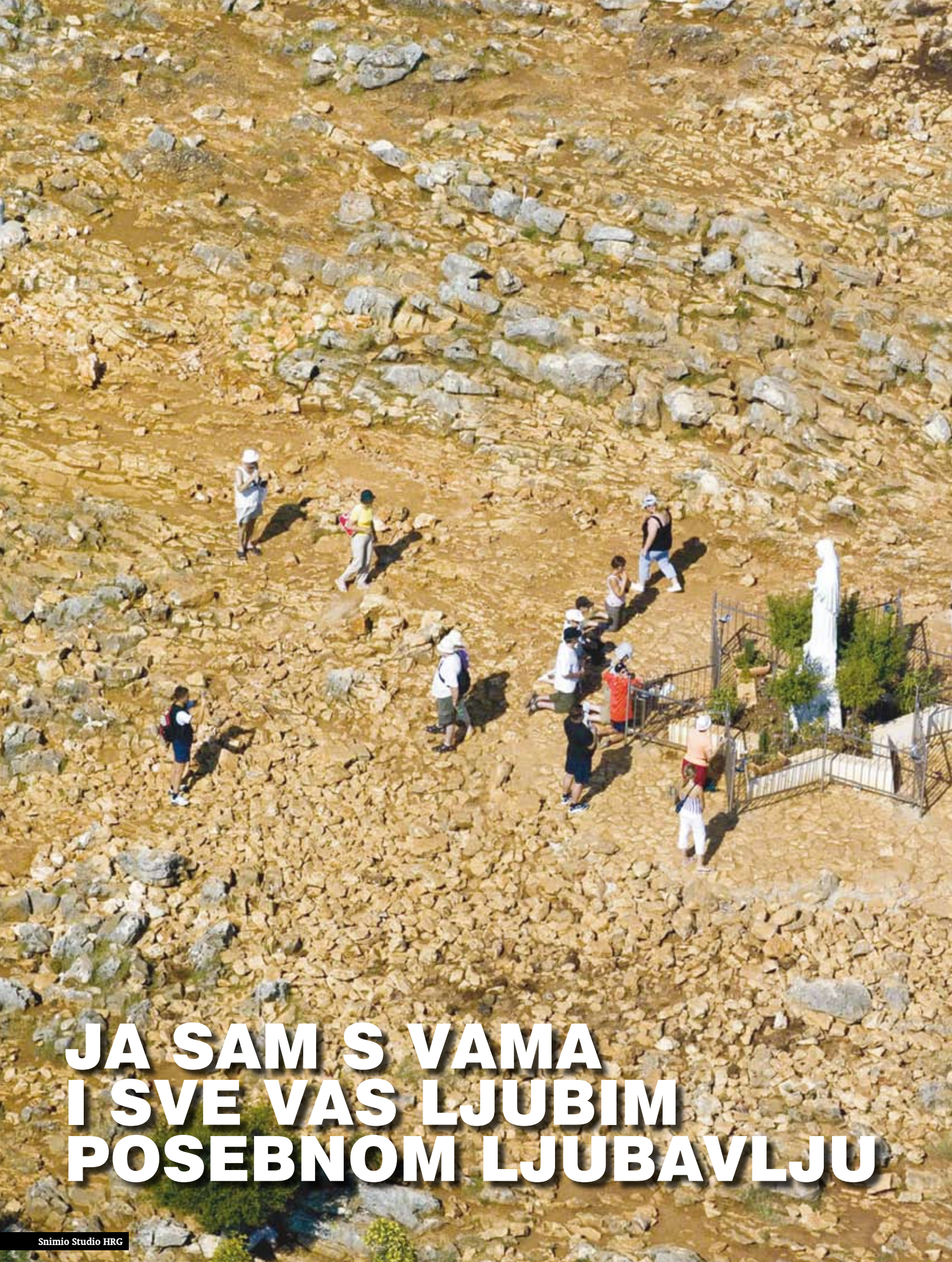

može dogoditi da nema svećenika kad treba nekoga pomazati, ili da nedjeljom nema Mise jer nema svećenika. Ovdje se ne događa da se netko želi krstiti jer je sreo svećenika koji ga je lijepo primio, a u Africi to svakodnevno doživljam. Ovdje je svatko katolik jer su mu to roditelji, a u mojoj župi je posve drukčije. Jednostavno svakodnevno možeš vidjeti kako zajednica diše, kako se obnavlja, kako živi novim životom,

Na kraju razgovora važno je reći da je, kad je riječ o crnom pučanstvu, u svem njegovu siromaštvo, riječ o ponosnim ljudima. Nisu izgubili dostojanstvo, nisu izgubili

zdrav osjećaj za drugog čovjeka, nisu izgubili osjećaj za žrtvu, a pogotovu nisu izgubili osjećaj za Boga. Ne uklapaju se u modernost, ali su zadržali svoju izvornost i radost koja mene kao Europljanina fascinira. To je nešto što se u njima odmah prepoznaje, a to je ono što se zove afričkom dušom. Nije naravno riječ o Africi kao kontinentu, već o tome kako tu svoju nevolju žive. To je ono što privlači, pogotovu djeca. Djeca su tako simpatična i tako dobra da je to nevjerojatno. Svi misionari uvijek su okruženi djecom. Riječ je o izvornoj dobroti koja, zbog svih situacija koje sam naveo, ponekad zna i nestati.

**JA SAM S VAMA
I SVE VAS LJUBIM
POSEBNOM LJUBAVLJU**

IŠČITAVANJE PAPINIH RIJEČI I GOVORA

dr. fra Tomislav Pervan

Uzrečica kruži kako su ljudi hrlili Ivanu Pavlu II. da ga vide, dok ljudi hrle Benediktu XVI. da ga čuju. Govori se kako treba pomno motriti što to govori njemački Papa. I ovo što se zbiva posljednjih dana nadilazi sve što su najpoznatiji tumačitelji u svojoj brižnosti i na svojim radnim stolovima uspijevali odraditi. Svaka se Papina riječ i rečenica vrti i okreće, preispituje i doviđa u svome značenju i sadržaju. Napose se oni nevješti njemačkom jeziku trude dovidjeti i dokučiti svaki redak Papina govora u Regensburgu, svaka se riječ i rečenica važe na zlatarskoj ili ljekarničkoj vagi. A u konačnici sve je zapravo samo jedan veliki poziv na dijalog, razgovor, ne toliko Istoka i Zapada, ne toliko kršćanstva i islama, nego vjere i znanstvenog tumačenja svijeta bez Boga.

Papa se stalno pita, i stalno pita svijet: Što je na početku, razbor, razum ili slučaj, slučajnost koja bi onda potom nekim slučajem razumno i matematički uredila svemir? I kako se u tome surječju dijaloga može i treba nuditi vjera, religija: silom ili kao razumna posljedica čovjekova zaključivanja te racionalnog pristanka uz božanski Um, Logos?

Svoju domovinu i zavičaj Papa nije pohodio iz pukoga domotužja, želje za rastankom, nije došao da kao sijedi starac još jednom vidi draga mjesta, nego je došao da bude navjesticatelj Isusa Krista. U domovini je činio ono što čini i u Rimu: Pred profesorima i studentima govorio je zanosno kao teolog, znanstvenik. Pred roditeljima i prvopričesnicima kao župnik koji daje jednostavne, temeljne savjete o obiteljskom životu i molitvi, pred svećenicima i đakonima govorio je kao pastir-biskup koji svojim najbližim suradnicima ulijeva povjerenje i odvažnost za službu, za izazove vremena, za život iz vjere i molitve. Papa se nije bavio drugorazrednim stvarima koje su mediji tu i tamo stavljali u prednji plan, nije zalazio u nebitno, folklorne predstave i sl.

Nama ne preostaje ništa drugo nego slijediti riječi Pastira

Papa se uvijek okreće bitnome, navještaju vjere. U svakoj prilici nastupa kao Petrov nasljednik, Kristov namjesnik, koji utvrđuje braću u vjeri, koji ne propušta prilike svjedočiti neustrašivo i s punom odvažnošću Isusa Krista. Govorio je u zemlji koja postupno gubi svoje kršćanske korijene i stoga su mu riječi načelne i temeljne. Ne plaši se ni onoga što je vezano uz njegovu službu, a to je *biti kamen spoticaja*. U zemlji velikih reformatora i mislilaca živi se *kao da Boga nema* te kako ništa u konačnici nema punog i pravog smisla. Stoga u takvu ozračju Papa zastupa čvrste stavove, logički, racionalno, dosljedno, razložno.

Vjera nije samo neko stanje ili raspoloženje, nego pristajanje uz istinu iz koje sve druge istine slijede: Opstoji Bog, a taj Bog jest Bog Isusa Krista koga Crkva priznaje Bogom i čovjekom te koji je među nama nazočan. Papa to vjeruje, to glasno zbori, to

obrazlaže, misaono i teološki, to daje drugima kao životnu smjernicu. Nije to za mekušce, za duge i zamorne *talk-shows*, za nevezane razgovore ili bulevarske listove prepune praznih fraza, gdje može stajati jedno pored drugoga, krivo i pravo, gdje se stalno govori kako ne postoje konačne istine za koje se isplati živjeti i mrijeti. Stoga je Papa kao osoba poziv i izazov, trn u tijelu društva komu ništa nije sveto, trn u tijelu proizvoljnosti i relativizma, tolerancije, snošljivosti, pri čemu je na Zapadu snošljivost zapravo prepuštanje da drugi ima nadmoć nada mnogom i mojim stajalištima i uvjerenjima, a ja se moram pognuti i priznati svoj poraz.

Nama ne preostaje ništa drugo nego slijediti riječi Pastira, stajati iza svojih uvjerenja, prihvaćati ono što on govori te to u životu oplodivati, u društvu bez Boga. Živjeti i govoriti tako da ljudi oko nas zbilja reknu: Da, ta osoba vjeruje u Isusa Krista. Ne povoditi se za modom i medijima, nego biti uporište onima koji su u potrazi za istinom i smislom. Ne izgubiti se u svijetu, nego sačuvati u svakome dijalogu neotuđivi identitet vlastitoga uvjerenja.

Vjera je događaj susreta između Boga i čovjeka

Postoji Božja mudrost i demonska inteligencija. Danas se toliko toga nudi na tržištu mudrosti, new-age, istočna, hinduistička, budistička, taoistička, kabalistička, tibetanska, afrička, indijanska, šamanska, sve što je iole egzotično. Prepuni su izlozi naših knjiga o onome što se nudi kao konačna (nazovi)mudrost života. Sve to uživa naklonost i povjerenje medija, novina, televizije, te ima prednost pred poluobrazovanom publikom u odnosu na kršćanski poklad vjere. Nastupaju razni učitelji, sjedobradi starci, za velike novce nude svoje (nazovi)spoznaje koje su u konačnici razorne za kršćanstvo. Uvijek se prema plodu poznaje mudrost i stablo na kome nešto uspijeva. Istina i mudrost koje potječu od Boga imaju Boga za cilj i mjerilo. Upravo kao i ljubav. Mjera ljubavi je bezmjerje u ljubavi. Biti svet, okrenut Bogu, bez mjere i granica. Pogled na Boga koji podaruje norme i mjerila.

Vjera je posve jednostavna, naviješta uporno intelektualac u Petrovoj obući. Ona je događaj susreta između Boga i čovjeka. Bezbrojni su znanstvenici pokušavali protumačiti svijet bez Boga, učiniti Boga suvišnim u svijetu, ali nitko od njih nije došao dalje od alternative: Što bijaše na početku, stvarateljski um, Duh Stvoritelj, koji djeluje, koji daje da se sve razvija ili nerazbor, nerazumnost koja na neki čudni način daje da nastane kozmos, matematički uređen, a potom čovjek sa svojim razumom? Papa se pita, krajnje ozbiljno.

Odgovor vjernika mora biti odgovor njihova života, odgovor životom. Vjernici vjeruju u Boga, stvarateljski um od koga sve dolazi, iz koga svi mi izviremo. Bog je dobrota, ljubav koja ima lice, Bog ne dopušta da tapkamo u mraku. On se očitovao i ima

i pedagoški eros. Na kraju teksta predavanja Sveti Otac pridržava sebi pravo popratiti tekst u nekom budućem izdanju bilješkama. Nakon ovolikih reakcija u svijetu ne znamo gdje će stati sa svojim bilješkama i dodacima te koliko će još morati dopisivati svoj tekst. Papin je tekst zapravo prvi i najvažniji dokument ovoga tisućljeća koji poziva na dijalog, dvogovor na svim razinama.

U kolikoj je mjeri Papa vidovit i prorok može se iščitati iz nastupnog govora što ga je prije tridesetak godina održao u Münchenu, kad je ustoličen za Münchenskog nadbiskupa. Tom je prigodom izrekao riječi kojih se valja prisjetiti i upamtiti: "Naš je München lijep. Naša je biskupija lijepa. Bavarska je lijepa upravo zato što je kršćanska vjera u njima probudila njihove najbolje snage.

samo gornje riječi pristaju i na prilike u Crkvi u Hrvata? Nismo li svi suočeni s dubokosežnim rastakanjem kršćanskoga bića i među nama?

Papa potvrđivanja

I što je uvijek nazočno, današnji Papa još nigdje nije nastupio kao negator, ne podiže on prijeteći kažiprst, nikada ne stavlja u prednji plan zabrane i propise. Nije on Papa nijekanja, nego potvrđivanja. Ne, u njega nema moraliziranja, on uporno ističe pozitivnost. Nudi ljudima pozitivnu opciju u njihovu životu. Pozitivne opcije u životu spram odlučnosti biti svet, ponizan, slobodan od grijeha. Pojedinci bi htjeli reforme u Crkvi. Međutim, kako reformirati i može li se reformirati Isusa Krista? Re-formirati?

ljudsko lice u Isusu Kristu. Pitanje je, kojemu Bogu vjerujemo. To nas u konačnici oslobađa od straha od Boga, a taj je strah u konačnici bio uz kolijevku suvremenog ateizma. Novi je to *cantus firmus* Pape koji on varira na svakoj postaji svojih putovanja, njegov napor pronaći zajednički nazivnik za novi kršćanski profil u svijetu. Pa ma koliko to nijekali, ateizam i agnosticizam žive zapravo od Boga, oni su kao biljka-nametnik, koja siše one zdrave sokove te guši zdravo stablo.

Tekst koji poziva na dijalog, dvogovor na svim razinama

Prisjetimo se predavanja u Regensburgu gdje je još jednom očitovao svoj znanstveni

Kršćanstvo nije oduzelo ništa od njihove iskonske, naravne snage, nego je ono sve oplemenilo, učinilo slobodnim, uzvišenim, dobrim. Bavarska u kojoj se više ne bude vjerovalo, izgubila bi svoju dušu, i nikakva skrb za održavanje i čuvanje spomenika kulture ne bi mogla stvoriti nikakvu ljepšu sliku. I nažalost, nije to neka nestvarna ili daleka vizija – i ne mogu se oteti tome pitanju na današnji dan: Hoće li, naime, naš grad, naša biskupija, biti obilježeni Kristovom vjerom i onoga dana kad me jednom budu pratili na mome posljednjem putovanju....” . Ondašnji je nadbiskup, a potonji kardinal i današnji Papa očito imao pred sobom dan svoga ukopa. Koliko istine u gornjim riječima, koliko

Dati novi lik? Ne, Isusov je lik uvijek tvrd, opor, zahtjevan, izazovan, veže se uz jasno i nepodvojeno *da* i *ne*. Vjernik se može samo kon-formirati, su-obličiti Isusu Kristu. Nema tu velike dijalektike ni mudrovanja. Krist je i danas ono gradilište na kome se može graditi zgrada budućnosti u osobnome životu i Crkvi, ovdje kod nas i u svijetu. Spas svijetu ne će donijeti oni koji druge ubijaju, žrtvuju i razapinju u ime svoga boga, pa ma kako se taj zvao, nego je spas u Onome koji je dao da bude ubijen, da bude za nas nemoćno razapet na križu. Tako je Papa rekao prije godinu dana za Svjetskoga dana mladih, i to je nepobitna povijesna činjenica.

PJEŠICE OD SPLITA DO MEĐUGORJA

Petar (35) i Vedran (30) hodočastili su pješice od Splita do Međugorja da bi Gospi zahvalili što je bila uz njih u svim teškim životnim trenucima.

Obojica su u mirovini kao ratni vojni invalidi, bivši članovi 4. gardijske brigade Split. Ratnih vremena sjećaju se s bolom. Ne žele o tome govoriti. „Tko zna ratni put brigade i sve što je ona proš-

la, taj razumije.“ Tko ne zna, teško mu je objasniti... „U takvim vremenima, kroz sve te gorke godine i teške trenutke, najteže je ostati čovjek“, kaže Petar. Zahvaljuje svojoj majci jer je uvjeren da su ga upravo njezine molitve vratile Bogu kome pripada. Poslije rata, kad mu je bilo najgore, uputio je vapaj Gospi od Otoka u Solinu. Sada je došao zahvaliti Kraljici Mira.

Vedran je u rat pošao sa 17 godina, a poslije rata postao je narkoman. Godinama se teškom mukom borio protiv ovisnosti, a sad je već dvije godine slobodan od droge. I on zahvaljuje svojoj majci na molitvama koje su ga vratile na pravi put, Bogu i Crkvi.

Vedran i Petar u tri su dana zajedno prepešačili više od 150 kilometara. Krenuli su u srijedu u 6.30 ujutro a u Međugorje stigli u 1 sat u noći s petka na subotu. Vedranu su na samom početku prokrvarile noge, ali je izdržao. Imao je i drugih poteškoća, ali kaže: „Htio sam dokazati da nije nemoguće.“ U vojsci su se navikli na teške tjelesne napore... Noći su provodili u vrećama za spavanje, pod zvijezdama. Obojica žive u gradu i kažu da su ljudi u gradovima otuđeni. Na selu je drugačije, ljudi su otvoreniji... Oduševljeni su ljubaznošću ljudi koje su susreli na putu. „Skromni ljudi su najvelikodušniji“, kažu.

Teško nalaze riječi i ne uspijevaju opisati svoje osjećaje. „Mi smo došli u Međugorje pješice da Bogu zahvalimo na svemu. To se ne vidi često, ali nismo jedini... Previše ljudi živi bez spoznaje. Nisu svjesni da im nedostaje ono najbitnije.“

ŠIRENJE INFORMACIJA IZ MEĐUGORJA

Da bi se izbjegla svaka zabuna, želimo naglasiti da Župni ured nijednoj zajednici niti osobi, ni u Međugorju ni izvan Međugorja, nije dao nikakvo poslanje da nastupa u ime Međugorja ili širi i tumači Gospine poruke.

Informativni centar «Mir» Međugorje je jedini službeni glas i izvor autentičnih informacija iz Međugorja. Pozivamo sve vas da širite te informacije i ohrabrujemo sve prijatelje Međugorja da se služe materijalima koje nalaze na web-stranici www.medjugorje.hr. Molimo vas da, kada budete uzimali te materijale (tekstove, fotografije i ostalo) navedete izvor, dakle: © Informativni centar «Mir» Međugorje, www.medjugorje.hr.

ILEGALNO KOPIRANJE, UMNOŽAVANJE I PRODAJA CD-OVA, AUDIO I VIDEOKASETA U IZDANJU INFORMATIVNOG CENTRA «MIR» MEĐUGORJE

Župni ured Međugorje, Informativni centar «Mir» Međugorje i Majčino selo Bijakoviće – Međugorje mole organizatore i vodiče da upozore hodočasnike da nikome nisu dali dopuštenje za kopiranje, umnožavanje ni prodaju CD-ova te audio i videokaseta u svojem izdanju. Isključiva prava na ova djela posjeduju Župni ured Međugorje, Informativni centar «Mir» Međugorje i/ili Majčino selo Bijakoviće – Međugorje, a prihod se koristi za pomaganje humanitarnih djelatnosti kao i za razvoj svetišta. Originalni primjerci mogu se nabaviti samo u suvenirnici Župnog ureda Međugorje. Proizvodnja, prodaja i preprodaja jeftinijih kopija koje se mogu naći u drugim trgovinama potpuno je privatna i nelegalna.

Zahvaljujemo svim hodočasnici i prijateljima Međugorja na razumijevanju.

NAJAVA HODOČAŠĆA

Da bi Ured informacija mogao organizirati program za hodočasnike i tako im bolje služiti, potrebno je najaviti hodočašće. Zato molimo sve organizatore hodočašća da najave dolazak svoje skupine na e-mail adresu: informacije@medjugorje.hr ili na telefon/faks: 00 387 36 651 988.

SEDMI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE

Sedmi međunarodni seminar za bračne parove održat će se u Međugorju od 1. do 4. studenoga 2006. godine. Tema seminara je: «Obitelj pozvana na praštanje i svetost». Seminar će se održati u dvorani iza crkve (Žuta dvorana). Prilog za troškove seminara: 40 € za jedan bračni par. Prijave možete izvršiti putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr, ili putem faxes na broj: 00387 36 651 999 (za Mariju Dugandžić). Broj sudionika je ograničen zbog prostora, stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve bračne parove sudionike seminara da sami osiguraju smještaj u Međugorju.

Predavači:

Zajednica «Molitva i Riječ» (Zajednica MiR) katoličko je vjerničko laičko društvo, čiji je utemeljitelj prof. dr. Tomislav Ivančić. Neosporno je da njegova nadahnuća vezana za apostolat laika imaju svoje izvorište i uporište na smjernicama II. Vatikanskog sabora koji se održavao za vrijeme njegovog studija teologije u Rimu. Godine 1975. izišla je i enciklika pape Pavla VI. «Evangelii nuntiandi» posvećena evangelizaciji u suvremenom svijetu. Zajednica ju je prepoznala kao nešto blisko svojoj biti. Stoga je sljedeće razdoblje razvoja Zajednice bilo obilježeno evangelizacijskom duhovnošću koja se odvijala putem molitvenih skupina, a zatim evangelizacijskih seminara. Tijekom 20 godina evangelizacijski seminari su se pokazali izrazito uspješnim modelom evangelizacije ne samo u zemlji, nego i u inozemstvu. Na seminarima se pokazalo da iskustvo Božje blizine ljekovito djeluje u otklanjanju duhovnih patnji. Tako je dr. Ivančić postupno razvijao autentični model pružanja duhovne pomoći koji je dobio naziv «hagioterapija», a po kojem se radi u Centru za duhovnu pomoć, osnovanom 1990. godine u Zagrebu. Djelovanje Zajednice MiR obuhvaća više razina:

Zajednica MiR je potvrđena od Hrvatske biskupske konferencije i ima osobito poslaničnu: posredovati iskustvo Boga putem evangelizacijskih seminara, raditi na duhovnoj obnovi svijeta te pružati duhovnu pomoć u centrima za duhovnu pomoć (CDP) koji je utemeljen 1990. kao društveno-humanitarna organizacija, a duhovno pomaže:

osobama koje duhovno pate zbog strahova, potištenosti, besmisla, agresivnosti, krivice, samoubilačkih misli, pesimizma, doživljaja promašenosti, neprihvatanja sebe i drugih, kriza u braku i obitelji, gubitka voljene osobe i dr., osobama iskrivljenih životno-moralnih stavova kao što su ogorčenost, osvetoljubivost, zloća, vezanost uz ideologije, sekte, kriminal i sl., ovisnicima o drogi, alkoholu, kocki, okultnim praksama, ljudima koji traže smisao, Boga, nadu, razumijevanje. CDP djeluje u Hrvatskoj, Austriji, Njemačkoj, Belgiji, Švicarskoj, Nizozemskoj i Italiji.

Ime Zajednice «Molitva i Riječ» označuje njenu bit. Po molitvi ona dobiva silu Duha Svetoga koja ju osposobljava da po Riječi donosi ljudima živoga Boga.

Silva i Ivo Vrdoljak žive u Slavanskom Brodu, Hrvatska, roditelji su dvoje djece od 18 i 13 godina. Karizmu zajednice MiR aktivno žive 25 godina čiji su članovi bili još kao studenti u zajednici mladih prof. dr. Tomislava Ivančića.

Ivo Vrdoljak je dipl. ing. prehrambene tehnologije i završio je duhovnu formaciju pod vodstvom prof. Ivančića. Bio je ravnatelj Zajednice od 2001. do 2005., voditelj je zajednice «MiR» u Slavanskom Brodu, vodi brojne duhovne obnove.

Silva Vrdoljak je dipl. teolog, hagioterapeut. Voditeljica je Centra za duhovnu pomoć u Slavanskom Brodu i članica županijskog povjerenstva za ovisnost. Vodi brojne duhovne obnove za ovisnike, bračne parove, obitelji, žene, obitelji poginulih branitelja, mlade.

Karizma Zajednice «MiR» obilježila je njihov život i iz nje žive i djeluju.

OPĆE UPUTE SVEĆENICIMA

Molimo vas da se u potpunosti pridržavate crkvenih propisa predviđenih Zakonikom kanonskog prava, općih liturgijskih propisa te uredbi i propisa upućenih od strane mjerodavnih crkvenih vlasti vezanih za svećenički život i rad. Da biste sudjelovali u liturgijskom životu župe Međugorje, sukladno crkvenim propisima, potrebno je imati preporučeno pismo (celebret) vašeg ordinarija ili vašeg poglavara, ne starije od godinu dana (usp. Zakonik kanonskog prava, kan. 903.). Sa sobom ponesite misno odijelo (albu i štolu). Slavljenje Euharistije nije dopušteno bez misnog odijela propisana liturgijskim rubrikama (usp. Zakonik kanonskog prava, kan. 929.). Ukoliko imate potrebne ovlasti, imate mogućnost sudjelovati na svetog Misi na svom materinskom jeziku ili jeziku koji razumijete, u vremenu kad je to prema rasporedu dnevnih svetih Misa predviđeno. Ukoliko pak želite predsjedati ili imati homiliju, javite se službenom osoblju župnog ureda za to zaduženom. U homiliji se držite crkvenih uputa, pazeci pritom na nacionalne, kulturne i druge različitosti hodočasnika koji vas slušaju.

Dopušteno je svetu Misu slaviti samo na svetom mjestu, službeno za to odobrenom. Odlukom mjesnog biskupa izričito je zabranjeno svetu Misu slaviti u pansionima, privatnim kućama u kojima boravite, po brdima ili u bilo kojoj zajednici ili kapelici koje se nalaze na području župe Međugorje (usp. Bisk. ordinarijat Mostar, br. 525/99.). Za bilo koje pojašnjenje možete se obratiti Uredu informacija. Središnji liturgijski dio dana je večernji molitveni program. Pozvani ste, ukoliko ste ispunili gore navedene uvjete, sumisiti na večernjoj svetog Misi. Prije svete Mise upišite se u Knjigu evidencije koja se nalazi u sakristiji župne crkve (ime, prezime i ime države iz koje dolazite). Sve vaše Misne intencije su na vašu nakanu. Ukoliko, sukladno odredbama kanonskog zakona, imate ispovjednu ovlast, molimo da budete na raspolaganju hodočasnici za ispovijed na vašem materinskom jeziku ili jeziku koji govorite. Za sakrament ispovijedi budite propisno liturgijski odjeveni (alba i štola). Neka se ne ispovijeda izvan ispovjedaonica, osim ako za to ima opravdan razlog (usp. Zakonik kanonskog prava, kan. 964).

Sa svojom skupinom hodočasnika možete organizirati molitvene susrete na za to prikladnim mjestima (Brdo ukazanja, Križevac, prostor oko Uskrslog...), pazeci da pritom ne ometate druge hodočasnike. Za vrijeme zajedničkog večernjeg molitvenog programa u župnoj crkvi nije dopušteno organiziranje bilo kakva drugog molitvenog programa na području župe. Za susrete i obraćanja hodočasnici u crkvenom prostoru odobrenje imaju jedino svećenici koji imaju kanonsko poslanje u župi. Svi ostali dužni su to odobrenje zatražiti od župnika. Bez suglasnosti župnika na području župe nije dopušteno organizirati «molitve za ozdravljenje» i «molitve nad drugim osobama». Ukoliko ste dobili potrebno dopuštenje, dužni ste se strogo pridržavati crkvenih uredbi. Za sve vaše svećeničke potrebe želimo vam, koliko je u našoj moći, biti na raspolaganju.

MONS. ROBERT W. FINN IZ SAD-A U MEĐUGORJU

Od 2. do 5. rujna 2006. u Međugorju je sa skupinom hodočasnika privatno boravio mons. Robert W. Finn D.D., biskup biskupije Kansas City-Saint Joseph, Missouri, SAD. Redovito je koncelebrirao u crkvi svetoga Jakova na dnevnoj Misi za hodočasnike engleskog jezika kao i kod slavlja večernje svete Mise. Ostalo vrijeme proveo je ispovijedajući i u zajedničkim hodočasničkim pohodima molitvenih mjesta u Međugorju.

O hodočašću i svojim dojmovima kazao je da kao biskup i vjernik vidi da se svečano i živo slave sveti sakramenti. „U slavlju svetih sakramenata ja vidim dokaz i potvrdu vjere Božjega naroda i da tu djeluje Božji duh“, rekao je mons. Finn.

Na upit koje su njegove osobne molitvene nakane na ovome hodočašću, odgovorio je: „U mojoj državi Missouri iznesen je novi prijedlog zakona koji bi znanstvenicima dopustio pokuse na nerođenoj djeci, na njihovim stanicama i na njihovom tkivu. Ako bi u našoj državi – koja je veoma tradicionalna i ima duboke vjerske korijene – prošao taj zakon, onda bi mu bila otvorena vrata u svim državama SAD-a. Došao sam se moliti za kršćanske zakone u našoj zemlji. Također molim za svećenička i redovnička zvanja i za širenje klanjanja Presvetome oltarskome sakramentu u mojoj biskupiji.“

Mons. Finn zaređen je za svećenika 1979., za biskupa 2004., a u svibnju 2005. preuzeo je biskupiju Kansas City-Saint Joseph.

BLAGDAN UZVIŠENJA SV. KRIŽA – MISA NA KRIŽEVCU

Blagdan Uzvišenja sv. Križa u župi Međugorje tradicionalno se slavi prve nedjelje nakon Male Gospe na brdu Križevcu. U čast Svete godine Otkupljenja 1933./34., potaknuti tadašnjim župnikom fra Bernardinom Smoljanom, međugorski su župljani, usprkos velikoj neimaštini, na brdu ponad Međugorja sagradili monumentalni betonski križ visok 8,5 a širok 3,5 metra. U njegovo su križište ugrađene relikvije Isusova Križa dobivene iz Rima. Križ je blagoslovljen 16. ožujka 1934. i taj je dan na Križevcu prvi puta slavljena sv. Misa. Već u rujnu 1935. biskup fra Alojzije Mišić odredio je da se blagdan Uzvišenja sv. Križa u Međugorju slavi u prvu nedjelju poslije Male Gospe i da se tada na Križevcu slavi pučka Misa. Sve do 1981. bio je to blagdan za župljane i prijatelje iz okolnih mjesta, a od 1981. postao je to blagdan i za hodočasnike iz cijelog svijeta.

Tjedan dana prije blagdana križ je osvijetljen.

U Međugorju nas Gospa neprestano poziva da molimo pred Križem i da častimo Kristov Križ. I ove su se godine brojni domaći i strani hodočasnici odazvali njenom pozivu. Masa svijeta slijevala se tijekom noći i u rane jutarnje sate prema svetištu. U 10h u podnožju Križevca započela je molitva krunice koju su predvodili međugorski fratri, a u 11h je započela svečana sveta Misa koju je predslavio i na kojoj je propovijedao fra Mate Dragičević.

Budući da se na taj dan tijekom prijepodneva ne slave sv. Mise na drugim jezicima, u župnoj je crkvi u podne slavljena sveta Misa za domaće i strane hodočasnike. Predslavio ju je fra Tomislav Pervan.

Večernju svetu Misu na vanjskom oltaru predvodio je fra Stjepan Martinović.

SLOVENSKO „OGNJIŠČE“ U MEĐUGORJU

U petak 29. rujna 2006. Međugorje je pohodila skupina od 600 slušatelja slovenskog katoličkog radija „Ognjišče“ u pratnji 5 svećenika. Slušatelji radija „Ognjišče“ zajedno s glavnim urednikom i osnivačem tog radija, o. Francom Trstenjakom već četiri godine redovito organizirano odlaze na godišnji odmor. Ove godine su bili u Budvi, a na povratku u Sloveniju zaustavili su se na jednodnevnom hodočašću u Međugorju. U popodnevним satima slavili su sv. Misu u crkvi sv. Jakova, zatim su se u molitvi uspeli – po izboru – na Križevac ili na Brdo ukazanja. Radio „Ognjišče“ emitira i preko satelita i može se čuti u cijeloj Europi, u sjevernoj Africi i na Bliskom Istoku, a putem interneta u cijelom svijetu. (Vidi: <http://radio.ognjisce.si>)

NEOBIČNI DJED

Priredila Stana Odak

Antonio Bertola, poznatiji kao Djed, veseli je devedesetgodisnjak koji se fizički puno i ne razlikuje od svojih vršnjaka – sijeda kosa i tek ponešto usporijeni koraci odaju njegove godine. Iako je ovdje u rujnu proslavio svoj 90. rođendan, Djed je još uvijek u zavidnoj fizičkoj formi i godine ga nikako nisu «sломile» ni pokolebale u njegovim putovanjima. Antoniju je ovo 216. posjet Međugorju, ali se još prisjeća svog prvog dolaska:

Bilo je to u srpnju 1983. Nazvao me je tadašnji župnik Marene i rekao mi da ima još dva slobodna mjesta u autobusu koji je za nekoliko dana trebao poći u Međugorje. Odgovorio sam mu da moram malo razmisliti, no nije mi dopustio – samo je rekao da me mjesto čeka i da moram ići. I eto tako sam ja prvi put došao u Međugorje.

Zašto je župnik htio da baš Vi idete s njima, po čemu ste bili tako posebni?

Možda zato što sam malo pričao hrvatski. Naime, u ratu sam s vojskom bio više od godinu dana u Hrvatskoj, u blizini Karlovca, pa sam malo naučio vaš jezik, a u Međugorju u to vrijeme gotovo još nitko nije pričao talijanski. No, ja volim vjerovati da me zvao jer sam bio poseban. Naime, još sam kao sedmogodišnjak osjetio neki poseban glas u svome srcu. Doživio sam to kao poseban Božji dar – kao da sam vođen od Gospe. I baš za moga prvog posjeta Međugorju 1983. – stajao

sam sa svojom grupom hodočasnika ispred crkve, bilo je skoro 40°C i spremali smo se na susret s vidiocima – ponovno sam začuo isti glas u svome srcu koji mi je govorio: *Ne idi s njima, ti ostani u crkvi i moli se, trebam te tu.* I oni su otišli na susret s vidiocima a ja sam ostao. Vidiocima sam upoznao nešto kasnije i moram vam priznati da su me njihova svjedočanstva oduševila.

Ovdje ste 216. put. Što vas toliko vuče da tako često dolazite?

Još od toga prvog hodočašća u meni se izdana u dan rađala sve veća želja za ponovnim dolaskom. To je nemoguće opisati.

Je li Međugorje promijenilo vaš život?

Oduvijek sam bio odgajan u vjeri. Rođen sam za vrijeme fatimskih ukazanja i uvijek sam vjerovao u Boga. Još kao dijete sam dobio taj dar da čujem poseban glas u svome srcu koji me vodi, a Međugorju sam doživio snagu koja me jačala da slijedim i živim svojom vjeru.

Možete li usporediti sadašnje Međugorje s onim kad ste došli prvi put?

Ajme, razlika je nevjerojatna. Ovdje se dogodila jako, jako velika promjena. Danas je Međugorje izgrađeno, razvijeno poput pravih svjetskih svetišta. Ali svedjedno smatram da nije izgubilo svoju dušu, *ono nešto* što je imalo od svoga početka. Ovdje vrijeme ipak teče nešto sporije nego u drugim mjestima. Još uvijek mi je fascinantno gledati ljude na

sv. Misi, i domaće ali i hodočasnike, i stare i mlade, ljude koji se u molitvi bacaju na koljena, ljude koji tako jednostavno izvade krunicu i mole se.

Mnogi za Gospine poruke govore da su uvijek iste. Što vi mislite o tome?

Pa ljudi, poruke su uvijek iste jer mi ne slušamo Gospu, zato Ona uvijek ponavlja isto! Kad bi je samo i u pola slušali što nam govori i na što nas poziva bili bismo najbolji ljudi na svijetu. Ja dnevno izdvajam i po sedam sati za molitvu i razgovor s Bogom, no nije to puko nabranje molitava koje znam već se iskreno skrušim i razgovaram s Njim. I vjerujte mi, nikad mi nije naporno ni dosadno toliko vremena provesti u molitvi.

Vaš je život možda najbolji primjer kako se u životu sve može stići. Imate tri sina i jednu kćer, osmero unučadi, s bratom vlastitu tvrtku... i opet ste toliko puta mogli doći u Međugorje. Vaša poruka ljudima?

Često ljudima pričam o Međugorju. Stalno ih pozivam da dođu ovamo. Kažem im: Idite u Međugorje, tamo ćete naučiti moliti srcem i s krunicom u rukama! Poznajem dosta svećenika, onih koji vjeruju u događaje u ovom mjestu kao i onih koji ne vjeruju. I njima pričam o Međugorju, o ljudima, isповijedima, pričam im i o fra Jozi kao svećeniku koji, kada ga pažljivo slušate, dira u srce. Ovdje čovjek uči duboko doživjeti Euharistiju.

Pitanje hoćemo li se ponovno susresti u Međugorju izmamilo je suze u Djedovim očima. Kazao je: I danas sam se molio za to, pogledao sam Gospin kip i pitao je: Mama, hoću li opet moći doći ovamo? Čuo sam opet onaj glas u sebi, dobio sam odgovor – još te trebam. I sad sam miran – znam da ću se vratiti.

STOTINU I DVADESET STUDENATA S FRANJEVAČKOG SVEUČILIŠTA IZ STEUBENVILLE-A NA HODOČAŠĆU U MEĐUGORJU

Krajem rujna 2006. u Međugorju je boravila skupina od 120 studenata Katoličkog franjevačkog sveučilišta Steubenville (SAD). Hodočašće je pratio o. Peter, franjevac trećoredac.

Studenti sa Steubenville-a provode jedan semestar svojeg studija u jednom samostanu u Austriji, a tijekom semestra organiziraju hodočašća u svetišta diljem Europe.

U Međugorju su studenti sudjelovali u molitvenom programu u župnoj crkvi te organizirano molili krunicu na Brdu ukazanja i križni put na Križevcu. U nedjelju 24. rujna pjesmom su animirali svetu Misu za hodočasnike engleskog jezičnog područja.

U Steubenville-u studira oko 2200 studenata a velik se broj odlučuje za studij teologije i službu u Crkvi. Posebnost katoličkog franjevačkog sveučilišta u Steubenvilleu je da mladima ne nudi samo znanje nego i praktično življenje katoličke vjere u svakodnevnom i budućem profesionalnom životu te ih usmjeruje prema svetosti života.

ŽIDOV KOJI JE TRI PUTA PAO NA KOLJENA **PRED GOSPOM**

Bernard Ellis

Prevela Lidija Paris

Moja supruga Suzanne, rođena kao katolkinja, prvi put je čula za Međugorje 1983. god. Iz djetinjstva se sjećala kako su joj časne sestre u školi koju je pohađala pričale o Bernardici i o lurdskim ukazanjima, i odmah je prepoznala da se u Međugorju ukazuje ista Majka Božja. Bila je duboko uvjerenjena da ju Gospa zove i molila me je da ju tamo odvedem. Rekao sam joj da od nje uopće nije fer što od mene očekuje da odem u neko pobožno katoličko svetište u kojem ću se osjećati neugodno. Ako me doista voli, ne će od mene tražiti da tamo idem. Odgovorila mi je „Ako me voliš, Bernard, odvest ćeš me tamo.“ Nismo otišli...

Devet mjeseci kasnije, u kolovozu 1983. otišli smo na ljetovanje u Dubrovnik. Bio je to izbor moje supruge Sue. Meni se baš i nije išlo u neku komunističku zemlju, ali sam to učinio iz ljubavi prema njoj. Za vrijeme našeg boravka u Dubrovniku zamolila me je da ju povedem u Međugorje bar na jedan dan. Shvatio sam da je, kad je odabrala Dubrovnik, zapravo imala nešto drugo na umu i tako sam, iz ljubavi prema njoj, prihvatio da odemo u to svetište na samo jedan dan.

Dolazak u Međugorje

Na moje iznenađenje, kad smo stigli, sve je izgledalo vrlo normalno, nije bilo nikakvih posebnih izraza pobožnosti, nitko se nije udarao šakama u prsa niti hodao u kostrijeti i pepelu, vidio sam samo normalne ljude kao što su Sue i ja. Mještani su bili vrlo ljubazni i ukazali nam gostoljubivost kakvu nisam nikad prije doživio. Bio sam čuo da su katolici u tom kraju antisemiti, no kad sam im rekao da sam Židov, još su me toplije primili i osjećao sam se vrlo opušteno.

Oko 17 sati bili smo kod crkve gdje se molila krunica, i tamo smo susreli gospođu Anitu Curtis koju smo znali iz Londona. Kad me je ugledala rekla je: „O, krasno je da Židov posjećuje Međugorje. Gospa će biti sretna što te vidi ovdje!“ Rekla mi je da bi možda bilo moguće uvesti me u prostoriju gdje se događa ukazanje, ali sam ja mislio da to nije prikladno, jer nisam vjerovao u ono što se događalo. Nisam poznavao Isusa, još manje njegovu Majku, i doista nisam vjerovao da se ona može ukazivati tim mladim ljudima.

Kleknuo sam

I tako sam stajao pred Župnim uredom usred mnoštva drugih ljudi koji su molili se-

stru Janju i fra Tomislava Pervana, župnika, da ih puste unutra kad bude ukazanje. Anita Curtis je rekla sestri Janji da sam Židov i da bi me trebalo pustiti unutra, jer će se Gospa veseliti kad me vidi. Primijetio sam jednu Talijanku s djetetom koje je izgledalo vrlo bolesno. Plakala je i preklinjala sestru Janju da ju pusti unutra jer je vjerovala da će dijete ozdraviti. Rekao sam sestri Janji: „Molim vas, pustite tu ženu, nije pravo da idem ja, jer ja ne vjerujem u to što se događa.“ Fra Tomislav Pervan je izašao, vidio ljude kako raspravljaju, zgrabio Talijanku i mene, i prije nego što sam shvatio što se događa, ugorali su me u pokrajnju prostoriju gdje su se događala ukazanja. Sobica je bila mala i natrpana i bilo je nepodnošljivo vruće. Ljudi su bili stiješnjeni rame uz rame, nije bilo ni milimetra slobodnog prostora. Ubrzo je ušlo šestero vidjelaca, počeli su moliti i onda su pali na koljena. Gledao sam u zid ne bih li vidio nešto neobično, Majku Božju, ali vidio sam samo zid i dosta loše obojen kip Djevice Marije. Budući da su svi kleknuli, kleknuo sam i ja, nije bilo izbora. Bili smo tako stiješnjeni da kad jedan klekne, svi moraju kleknuti. Sjećam se da sam razmišljao o tome kako bi bilo nemoguće ugorati još ikoga, bilo je tijesno kad smo stajali, a klečeći smo zauzimali dvostruko više prostora. Osjećao sam posvuda na tijelu tuđa koljena i bilo mi je vrlo, vrlo neugodno. U prostoriji je vladala tišina, čulo se samo disanje, kad je tišinu probio plač one Talijanke s bolesnim djetetom. Počeo sam primjećivati neku posebnu nazočnost, nešto se događalo u toj prostoriji, nešto što nisam razumio. No, prije nego što sam shvatio gdje sam i što se događa, svi su ustali i izašli smo.

Moja supruga stajala je vani. Suze su joj tekle niz obraze. Rekla mi je: „Ne ćeš nikad shvatiti kakva je to bila nevjerojatna milost za cijelu našu obitelj“. Sue je bila tako sretna što sam ja

bio u prostoriji ukazanja. To tada nisam razumio jer, iako nisam vjerovao u ono što se događalo, razmišljao sam ovako: ako nekim čudom Majka Božja putuje kroz vrijeme i prostor da bi se ukazala vidiocima u Međugorju, nije baš neka razlika jesam li u prostoriji ili s druge strane zida. Može me vidjeti ovako i onako. Te stvari nisam nikako mogao shvatiti.

To je bilo prvi puta da me netko bacio na koljena. Tradicionalno, Židovi ne kleče od straha da ne bi prekršili zapovijed koja kaže da se ne smiju klanjati nikakvim djelima ljudskih ruku. To je bilo protivno židovskom učenju koje sam primio kad sam bio mladić. Osjećao sam krivnju što sam kleknuo u toj prostoriji, i to pred jednim loše obojenim kipom.

Mjesto gdje mogu naći mir

U Međugorje sam navraćao mnogo puta sa svojom suprugom jer mi se mjesto sviđalo, i znao sam da se tamo nešto događa, nešto što ne razumijem. Što bilo da bilo, to je tako utjecalo na ljude da su svi bili dragi i ljubazni jedni prema drugima.

I tako sam dolazio ne vjerujući, ali uživajući u okružju. Mnoge sam godine dolazio u Međugorje. Za mene je to postalo mjesto gdje mogu pobjeći, naći mir, divno opuštanje i prijateljstvo.

Dvije godine kasnije, mislim 1985., Sue i ja bili smo na jednom od naših uobičajenih posjeta Svetištu, kad sam jedne večeri odlučio uspeti se na Križevac jer su nam rekli da će gore biti ukazanje i da će Marija Pavlović biti tamo. Vrlo rano stigli smo podno križa i sjeli na stepenice, pred sam križ. Razgovarali smo o svojim životima i svojim uvjerenjima, Sue o svojoj katoličkoj vjeri a ja o svojem židovskom odgoju. Sue me je pokušavala uvjeriti da je Isus moj Mesija i Spasitelj, a ja sam joj govorio da postoji dovoljno dokaza koji govore

tome u prilog kao i onih koji to opovrgavaju. Sada znam da je to pitanje srca a ne razuma, no u to vrijeme moj je razum vladao mojim prosuđivanjem i nisam mogao prihvatiti da je Isus Mesija i da njegova Majka posjećuje vidi-occe u Međugorju. Razgovarali smo duže vremena i nisam ni primijetio da se smračilo, i da se mnoštvo ljudi okupilo pod križem. Neki su pjevali, približavala nam se neka svjetiljka. Bila je to Marija Pavlović sa svojom molitvenom skupinom. Mnoštvo se rastvorilo da bi mogla proći, i došla je pod križ. Slučajno mi je bila tik do ramena. Počela je moliti, a onda je pala na koljena. Jedan čovjek koji je stajao uz nju okrenuo se prema meni i rekao mi: „Vi ste Englez?“ Odgovorio sam: „Jesam.“ Rekao mi je neka kažem narodu na engleskom da se Gospa ukazuje Mariji, neka svi kleknu, neka ne fotografiraju, neka mole. I tako sam se okrenuo i glasno zavikao u mrak prema okupljenom mnoštvu: „Neka svi kleknu, Majka Božja se ukazuje Mariji Pavlović, nema fotografiranja, neka svi mole“. Na to su kleknuli svi osim mene koji zbog tradicije nisam klečao. Osjetio sam da bi, budući da sam svima rekao neka kleknu, bilo nepristojno da i sam to ne učinim. I tako sam kleknuo uz Mariju i to mi je bilo je drugi puta u životu.

Kap kiše na glavi

Sjećam se kako sam razmišljao o tome da je klečanje vrlo neugodna stvar. Na zemlji je bilo oštro kamenje koje mi se zabijalo u koljena. Bilo mi je vrlo neugodno. Pitao sam se imaju li katolici neke posebne štitnike za koljena... Eto, te su mi stvari prolazile kroz glavu za vrijeme ukazanja. Tada sam osjetio kap kiše na glavi i mislio sam da će biti pljusak, a eto mene tu, na vrhu brda usred mnoštva ljudi. Silaziti ćemo polako, bit će opasno i sklisko jer će zemlja biti mokra, bit ćemo mokri kao miševi, pitao sam se što uopće jedan Židov radi tu, uopće ne bih trebao biti na tom mjestu. Ukazanje je završilo, svi su ustali, pred Marijom su se našli mali magnetofoni, a razni prevoditelji prevodili su poruku na razne jezike. Na red je došao i engleski. Ne sjećam se točnih riječi, ali radilo se o vraćanju na život u svjetlu Evanđelja, inače će se svijet dovesti u veliku tragediju. Kraj poruke glasio je: „Niz Gospino lice spustila se suza koja je pala na oblak na kojem je stajala.“ Mislio sam o tome kako sam se nalazio točno ispod tog oblaka. Te noći nije padala kiša.

Kad sam se vratio u pansion ispričao sam Robertu Coxu, jednom mladom američkom svećeniku koji je bio s nama što mi se dogodilo. Rekao mi je: „Bernard, to je poziv da se kr-

stiš.“ Nisam uopće razumio i zamolio sam ga neka mi objasni. Rekao mi je neka po povratku u Englesku odem do svog župnika i neka mu kažem da sam pozvan da se krstim. Još uvijek nisam razumio, i kad sam se vratio u Englesku nisam učinio ništa po tom pitanju.

Pa ipak, pomisao na tu kap vode koja je pala na moju glavu ostala mi je na pameti i vrlo često sam o tome razmišljao.

Slijedeće godine opet smo bili u Međugorju. Jednom, kad smo bili na predavanju kod fra Joze, rekao sam Sue da želim ostati i moliti s njim. Kao i obično, kod fra Joze je

čekali, i čekali, mnoštvo se polako razilazilo... Svi autobusi i automobili već su se bili vratili u Međugorje, bili smo posljednji. Došao je red na mene. Rekao sam Anki koja je prevodila za fra Jozu da sam Židov i da bih želio da fra Jozo moli da me Duh Sveti prosvijetli (jer Židovi priznaju Duha Svetoga) da bih znao što mi je činiti. Fra Jozo je stavio jednu ruku na moje srce a drugom je obrlio Sue i mene. Molio je na hrvatskom. Nisam razumio riječi ali je zvučalo vrlo iskreno. Za vrijeme molitve srce mi je snažno lupalo. Sue mi je kasnije rekla da je i ona osjećala kao da će mi srce iskočiti

bilo mnoštvo ljudi i Sue je rekla: „Ima previše ljudi, bolje da se vratimo u Međugorje“, a ja njoj: „Hoću da on moli sa mnom“. Sue je odvrtila: „Već je molio s tobom u crkvi, već te je blagoslovio, nema smisla ostajati“. Ja sam ustrajao jer sam imao osjećaj da moram s njim moliti u četiri oka. I tako smo čekali, i

ispod košulje. Molitva je završila, potražili smo taksi i vratili smo se u Međugorje. Po povratku u Englesku razmišljao sam o tom susretu s fra Jozom i o toj suzi s neba, ali još uvijek nisam zatražio pouku o katoličkoj vjeri, još uvijek nisam vjerovao.

(Svršetak u sljedećem broju)

PORUKE LURDA

ISTINSKO MJESTO MOLITVE

fra Karlo Lovrić

U nekoliko nastavaka iznijet ćemo najbitnije u svezi s ukazanjima u Lurdu. Najviše će biti govora o Bernardici i Gospi, jer su one glavne protagonistice. Govorit ćemo i o drugim osobama, posebice o onima koje su po zvanju bile zadužene (policijski službenici, župnik pa i roditelji iz straha) uvjeravati Bernardicu da halucinira, odnosno da je sve to o čemu priča obična laž.

Ruku na srce, nije lako ni povjerovati jednoj siromašnoj, pa i fizički bolesnoj djevojčici, pogotovo kad i ona sama, barem na samom početku, sumnja i boji se; blagoslovljenom vodom škropi tu pojavu o kojoj priča, zapovijeda joj da ode ako nije od Boga; kada je ona poziva, ne želi joj se približiti... Ipak, Gospa sa smiješkom prihvaća strah i sumnje, pa i prijatnije... Župnik traži znak, ali ga ne dobiva. Ruža nije procvjetala usred zime, pa taman to bio i župnik koji ultimativno traži znak.

Zašto Gospa nije izišla ususret župniku? Zašto nije procvjetala ruža usred zime?

Gospa je u službi Onoga koji nikada nije ispunjavao krive želje i željice: «Sidi s križa pa ćemo ti vjerovati!». Nikada nije učinio čudo da bi nekoga k sebi privukao.

GDJE SE NALAZI LURD ?

Lurd se nalazi na jugu Francuske, ispod gorja Pirineja, blizu španjolske granice. Danas je najpoznatije Gospino svetište u svijetu. To je istinsko mjesto molitve. Pohodi ga oko šest milijuna hodočasnika godišnje. Nema problem smještaja: Lurd ima oko 230 hotela i na drugom je mjestu (vjerojatno poslije Pariza!) po broju hotela.

Tridesetak svećenika ispovjednika svaki je dan na raspolaganju hodočasnima, ponajviše onima s francuskog jezičnog područja, ali dolaze i svećenici s hodočasničkim skupinama pa su i oni na raspolaganju, barem svojim vjernicima hodočasnima. Svete Mise se slave na francuskom jeziku, ali se rezervira prostor i vrijeme za Mise na jezicima hodočasničkih skupina. Vjernicima su na raspolaganju tri bazilike i mnoge kapelice, ali i drugi sakralni prostori. Posebice je velika potražnja Misnoga slavlja u samoj špilji. Redovito, te su Mise brze i kratke, jer bi mnogi željeli doći na red. Vrlo je posjećena i kapelica Vječnog klanjanja Euharistijskom Isusu.

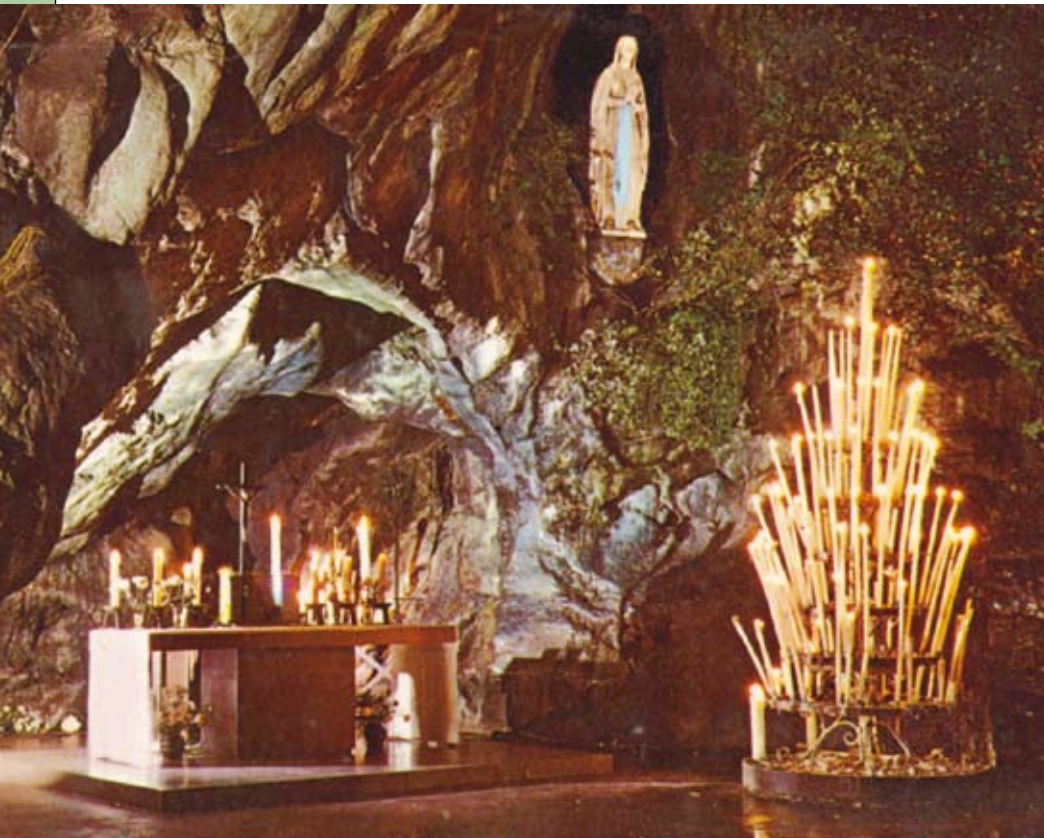
Dolaze hodočasnici iz cijeloga svijeta. Bolesni i zdravi. Neki i tjelesno ozdrave, ali većina se vraća u svoj dom duševno okrijepljena i osnažena. Proljetni i ljetni mjeseci posebice mame hodočasnike u Lurd.

Poznata su bolesnička hodočašća, hodočašća vojske (i Hrvatska vojska hodočasti svake godine!), hodočašća mladeži...

Ima dosta mladih ljudi koji žele pomoći u Lurdu pri dolasku hodočasnika. Posebna su briga bolesnici. Dobro su došli dragovoljci koji će svoje vrijeme žrtvovati pomažući teškim bolesnicima, posebice invalidima...

Dragovoljci su ti koji hodočasnima pomažu kod kupanja u izvoru te na druge načine svima onima koji dolaze u Lurd.

Ovom izvješću dali smo naslov **Poruke Lurda**. Dakako, o Lurdu bi se moglo pisati s raznih gledišta, ali i ovo napisano bit će dovoljno da u čitatelju vjerniku pobudi ljubav prema Bogu i Blaženoj Djevici Mariji, a u nevjerniku razmišljanje o smislu života. Iako je poznato da Crkva ne daje olako pozitivan sud o možebitnim ukazanjima, čini nam se da je Gospino ukazanje u Lurdu brzo priznato kao vjerodostojno, samo četiri godine poslije završetka tih (18) ukazanja! I nije Crkva pogriješila. Gospa je željela samo potvrditi ono što je Crkva, t.j. papa Pio IX. četiri godine ranije ustvrdio, da je Blažena Djevica Marija bez grijeha začeta. Zanimljivo, to isto piše Bernardica u pismu upućenom papi Piju IX. u prosincu 1876.:

«Što bih mogla učiniti, Sveti Oče, da pokažem svoje najdublje priznanje? Moje oružje su molitva i žrtva, da ja izdržim do posljednjeg svoga daha. Tek tada mogu odložiti svoju žrtvu i pokoru, ali moja molitva će me slijediti u nebo, gdje može bolje uspjeti nego na zemlji. Molim svakoga dana da Vas Presveto Srce Isusovo i Bezgrješno Srce Marijino sačuva u našoj sredini. Čini mi se svaki put, kada molim kako Vi želite, da Blažena Djevica Marija upravlja s neba svoje poglede na Vas, Sveti Oče, jer ste Vi najavili njezinu Bezgrješnost i onda Ona kao dobra Majka došla je na zemlju da kaže: 'Ja sam bezgrješna'. Ja ne znam što se s time želi reći, ovu riječ nisam prije nikada čula. Ali ako o tome razmišljam, kažem sama sebi da je Sveta Djevica dobra, jer je takoreći došla da rečenicu našega Svetoga Oca potvrdi...»

OSAMNAEST UKAZANJA

PORUKAMA LURDA nazivaju se geste i riječi koje su međusobno izmijenile Gospa i Bernardica tijekom 18 ukazanja, od 11. veljače 1858. do 16. srpnja 1858. Da bi se PORUKE LURDA mogle dobro razumjeti, potrebno je upoznati okolnosti ukazanja koje je Bernardica imala.

U 19. stoljeću Lurd je glavno mjesto kantona koji ima oko 4000 stanovnika, među kojima su znameniti ljudi, bilježnici, odvjetnici, liječnici, časnici, ali i manualni radnici, vlasnici kamenoloma, mali obrtnici, toliki mlinari. Mlinovi su brojni, a većina ih je izvan grada uzduž jednoga od potoka koji se slijevaju u rijeku Gavu. Bernardica Soubirova se rodila 7. siječnja 1844. u mlinu Moulin de Boly.

Najstarija je od sedmero djece u obitelji Soubirova - François (Franje) i Lujze r. Casterot. Iako joj ime znači «jaka kao medvjedica», bila je slabašna i bolovala je od astme. Osobito je astma došla do izražaja kad je njezinu ocu mlinaru propao posao pa je obitelj iz ugodne kuće – mlin de Boly – morala preseliti u sirotinjsku sobicu zvanu «cachot», negdašnji zatvor. To je zapravo jedna mračna i vlažna ćelija od 3.77 x 4.40 m, odnosno 16 kvadrata, s jednim jedinim prozorčićem. Tu će provesti otac i majka s četvero djece pune dvije godine. Tu će spavati, kuhati, jesti, moliti. Otac Franjo postao je nadničar, a u teškim poslovima pomagala mu je i majka. Tako se Bernardica morala brinuti za mlađu braću i sestre, a nerijetko je obavljala i razne druge poslove. Tako postaje i pastirica u mjestu Bartrès gdje ju je kao novorođenče svojim mlijekom hranila majčina prijateljica, Marija Langues.

BERNARDICA OKLIJEVA PRIJEĆI

11. veljače 1858. pošla je Bernardica sa svojom mlađom sestrom Tonkom (Toinette) i njezinom prijateljicom Žanom Abadie prema spilji tražiti suha drva za ogrjev i kuhanje. Uputile su se prema mjestu gdje kanal spaja rijeku Gavu. Stižu pred Massabiellsku špilju. Sestra Tonka i njezina prijateljica prelaze hladnu vodu, a Bernardica zbog svoje kronične bolesti astme oklijeva prijeći.

Evo, kako to opisuje Bernardica: «Kad su moje pratilje prešle na drugu stranu, počele su plakati. Pitala sam ih zašto plaču, a one su odgovorile da je voda hladna. Molila sam ih da bace nekoliko kamenja u vodu, da ne moram skidati čarape i obuću, a one mi odgovoriše da to moram sama učiniti. Na to sam pošla malo dalje pogledati je li moguće na nekom drugom mjestu prijeći u obući. Nije bilo moguće. Vratila sam se prema špilji i počela izuvati obuću. Jedva sam skinula prvu čarapu, čula sam šum, kao udar vjetra. Okrenula sam glavu prema livadi. Vidjela sam da se drveće uopće ne miče. Nastavila sam izuvati i drugu čarapu. Tada sam čula isti šum još jednom.

Podigla sam glavu i pogledala prema spilji. Primijetila sam u bijelo odjevenu Gospođu. Nosila je bijelu haljinu, plavi pojas, imala je bijeli veo na glavi te po jednu žutu ružu u boji lančića njezine krunice na svakoj nozi. Zrnca njezine krunice bijahu bijela.

Gospođa mi je dala znak da se približim. Bilo me je strah, nisam imala povjerenja. Mislila sam da se varam. Trljala sam oči. Bilo je uzalud. Ponovno sam pogledala i opet vidjela istu Gospođu. Tada sam uzela svoju krunicu iz džepa. Htjela sam se prekriziti, ali nisam mogla podići ruku do čela. Padala mi je dolje. Još sam se više pobjerala, ali nisam pobjegla.

Gospođa je uzela krunicu koju je imala u rukama i učinila je znak križa. Moja je ruka drhtala. Strah je popuštao. Ponovno sam uzela svoju krunicu. Pokušala sam se i ja prekriziti i uspjelo mi je. I čim sam to učinila, bila sam sasvim mirna. Potresenost koja me obuzela, iščezla je. Kleknula sam i prebirala prstima zrnca krunice, ali sam uvijek imala pred očima ovu lijepu Gospođu. I Pojava je prebirala zrnca, ali nije micala usnama.

Kada sam završila svoju krunicu, dala mi je Gospođa znak da joj pristupim, ali se nisam odvažila i uvijek sam stajala na istom mjestu. Na to je Pojava iznenada iščezla.»

Bernardica je pitala svoje pratilje jesu li one nešto vidjele, na što su niječno odgovorile. I po drugi put su to zanijekale. «A jesu li

ti što vidjela?» – pitala me sestra. «Zanijekala sam i zašutjela». One su bile još znatiželjnije. I tada sam im rekla da ću im ispričati pod uvjetom da nikome ne kazuju. Obećale su mi. I rekly su mi da ni ja ne smijem više ići tamo. Obećala sam im. One su mislile da je to netko tko nam želi napakostiti. Čim su došle kući, odmah su sve ispričale.

Roditelji su se uznemirili. «Imamo mi dovoljno brige. Čemu još ovo?» – pitali su se. I zabranili su joj da ide tamo.

Bernardica je u subotu potražila svoga ispovjednika, oca Pomiana i rekla mu da je vidjela nešto bijelo slično gospođi. Svećenik se mudro ponio. Zamolio je dijete da ga oslobodi ispovjedne tajne da bi to mogao reći župniku.

U nedjelju (drugo ukazanje) poslije pučke mise (14. veljače 1858.) Tonka, Žana i još neke pratiteljice mole Bernardicu da pođu prema špilji. «Nitko to ne bi više od mene volio, ali roditelji mi ne dopuštaju.»

Ipak je molila majku da pođe, jer je iznutra osjetila potrebu. Ponijela je sa sobom blagoslovljene vode da poškropi Pojavu ukoliko bi se pojavila. Sve su pošle s krunicom u ruci. Jedva su završile prvi desetak krunice kad je Bernardica vidjela Gospođu. Počela ju je škropiti blagoslovljenom vodom. Molila ju je da ostane ako je od Boga, a ako nije da ode.

«Počela se smiješiti. Što sam je više škropila, ona se više smiješila. I glavu je naklonila, a ja sam je još više škropila, dok nisam potpuno ispraznila bocu. I nastavila sam moliti krunicu. Kad sam završila krunicu, ona je iščezla. Mi smo se vratile na Večernju, kako je majka tražila od nas.

Treće ukazanje je bilo u četvrtak, 18. veljače 1858. Prvi put Gospođa je počela govoriti. Bernardica joj nudi papir i crnilo da napiše svoje ime. Gospođa joj kaže: «Nije potrebno», i dodaje: «Ne obećavam ti da ću te učiniti sretnom na ovom svijetu, nego na drugom. Hoćeš li biti tako dobra i dolaziti kroz 14 dana?»

Četvrto ukazanje, petak, 19. veljače 1858. Ukazanje je bilo kratko i u šutnji. Bernardica je došla k špilji s blagoslovljenom i upaljenom svijećom. Iz ove Bernardičine geste nastao je običaj da se donose i pale svijeće pred špiljom.

Peto ukazanje, subota, 20. veljače 1858., u tišini. Gospođa je Bernardicu učila moliti. Na kraju viđenja Bernardica je bila veoma žalosna.

(Nastavlja se)

NE BOJ SE, JEREMIJA!

dr. fra Iko Skoko

Židovski starozavjetni prorok Jeremija (hebr. jirmejahu: Jahve je uzvisio) ubraja se, uz Izaiju, Ezekijela i Danijela u velike proroke. Sin je svećenika Hilkije. Rođen je oko 650. g. prije Krista u mjestu Anatotu, koje je udaljeno 5 km od Jeruzalema, koji je bio političko, kulturno, gospodarsko i duhovno središte Judeje. Djelovao je kao prorok četrdeset godina, od 625. do 586. pr. Kr. za vrijeme trojice judejskih kraljeva: Jošije, Jojakima i Sidkije.

Jeremijina knjiga započinje Božjim pozivom da bude prorok svim narodima. Prorok započinje dijalog s Bogom u svezi s pozivom. Ustvari, prorok se ne osjeća sposobnim i doraslim za tu misiju, zato se pravda da ne

umije govoriti i da je dijete. (Jr 1,4-6)

Bog ne prihvaća ispriku, nego ga hrabri riječima: „Ne boj ih se: jer sam s tobom da te izbavim“. (Jr 1,8)

Jeremija je, nakon ohrabrenja, prihvatio Božji poziv i poslanje. Bio je spreman za jedan potpuno novi način življenja. Postao je svjestan svoje odgovornosti u jednom povijesnom trenutku svoga naroda i zato bez ikakva straha naviješta Božju riječ želeći da njegov narod ponovno prigrli vrijednosti. Njegova poruka nije dobronamjerno shvaćena, zato nastaju veliki nesporazumi i sukobi s narodom. Srušio im je njihova kriva i uska poimanja Boga. Namjeravali su ga ubiti. (Jr 11,18-23) Batinali su ga i zatvarali.

(Jr 20) Čak su ga proglasili izdajnikom, istukli i zatvarali. (Jr 37,11-16) Bilo je trenutaka kad je Jeremija zbog težine poziva htio zašutjeti. Međutim, nije mogao izdržati, unatoč svim mukama koje je doživljavao. Riječ Božja u njemu je bila snažnija. Neustrašivo je pozivao, za razliku od lažnih proroka, na „obrezanje srca“, tj. iskreno dubinsko obraćenje koje će se ogledati u novom iskrenom odnosu s Bogom.

Naše i Jeremijino vrijeme razlikuju se samo izvanjski gledano, ali im je bit ista. I mi suvremeni ljudi, ako želimo imati pravednost i mir trebamo iskreno dubinsko obraćenje, tj. istinske odnose prema Bogu, bližnjemu i stvorenjima.

KRUNICA - SNAGA GOSPINE ŠKOLE

Ulistopadu smo, mjesecu posvećenom Gospi i molitvi krunice. Blagopokojni papa Ivan Pavao II. trinaestoga dana nakon izbora za papu, u listopadu 1978. godine prije podnevnoga Angelusa uskliknuo je: «Krunica je moja najdraža molitva. Divna, krasna molitva. Divna u svojoj jednostavnosti! Divna u svojoj dubini!» Papa, čovjek molitve i vjerni štovatelj Nebeske Majke iznio je ne samo istinu svoje nutrine, nego i istinu brojnih drugih koji u krunici vide svoj molitveni izražaj i duhovno stanje. Krunica je, istina, u sebi jednostavna molitva i kao takva je osvojila kršćanska srca. No, ona, kako

reče Papa, ima dubinu i bogat sadržaj. Upravo tu dubinu i sadržaj upoznaše brojni vjernici moleći krunicu u Međugorju.

S krunicom u ruci, sigurno je, postajemo drugi ljudi. Gospa to zna i zato nas i poziva na tu lijepu i uzvišenu pobožnost. Gospa s jednakom majčinskom ljubavlju poziva na molitvu krunice u Fatimi, Lurdu, Međugorju... Krunica je poziv na hod kroz Betlehem, Nazaret, Jeruzalem... Ona je uvijek lekcija u Gospinoj školi. Po krunici dolazimo do Isusa, suživljujemo se slici Službenice Božje i ulazimo u prostor svetoga. Krunica je moćno oružje u rukama kršćana. Prebirući po

zrcima, zastajući na pojedinom otajstvu, izgovarajući molitvu, postajemo osobe koje mogu i imaju pravo čovječanstvo usmjeravati Tvorcu svega.

Po krunici vjernik uspostavlja dijalog Neba i zemlje. Krunica nam je najbolji prijatelj u samoći, bolesti, brizi, strahu... Netko je jednom zapisao: «Svatko ima nešto čime se brani. Dijete viku i dreku, žena nježnost i suze, muškarac snagu i odlučnost, a mi katolici imamo Krista i Mariju, Euharistiju i krunicu.»

fra Mario Knezović

MOLITVA MARIJI KRALJICI SVETE KRUNICE IZ POMPEJA

(bl. Bartol Longo)

Uzvišena Kraljice pobjeda, Gospodarice Neba i zemlje, na spomen čijeg imena se raduje Nebo i drhte ponori, slavna Kraljice krunice, mi pobožno na tvoja djeca pred tobom iznosimo osjećaje našeg srca i sa sinovskim povjerenjem donosimo pred tebe naše bijede. S prijestolja tvoje blagosti gdje kraljuješ Marijo milostivo pogledaj na nas, na naše obitelji, našu domovinu, na Europu i cijeli svijet. Ti suosjećaš s našim brigama i mukama koje nam zagorčavaju život. Pogledaj Marijo kolike opasnosti u duši i tijelu, koliko nesreća i žalosti nas muči. Majko, moli za nas, isprosi nam milosrđe svoga božanskog Sina i svojom blagošću pobijedi srca grješnika, naše braće, tvojih sinova, koji ranjavaju tvoje preosjetljivo Srce, a koje je Isus krvlju otkupio. Budi uistinu ono što i jesi, Kraljica mira i praštanja. Amen.

BLAGOSLOVLJENA KRUNICE

(bl. Bartol Longo)

Marijo, molimo te za milost koju nam ne možeš odbiti, udijeli svima nama svoju trajnu ljubav i na poseban način svoj majčinski blagoslov. Blagoslovi sve one koji mole i potiču druge na molitvu svete krunice. Blagoslovljena krunice, slatki vjenčiću koji nas vežeš s Bogom, vezo ljubavi koja nas sjedinjuješ s anđelima, utvrdo spasenja u paklenim nasrtajima, sigurna luko u zajedničkim brodolomima čovječanstva, ne ćemo te nikada ostaviti. Ti ćeš biti naša utjeha u času agonije, za tebe zadnji poljubac našega života koji se gasi. Zadnje riječi s naših usana bit će tvoje ime, Kraljice svete krunice, naša draga Majko, utočište grješnika, Gospodarice i utjeho bijednika. Budi uvijek i svugdje blagoslovljena na Nebu i na zemlji. Amen.

STOPAMA MIRA

Žalosna otajstva

Isus nosi teški križ

ODLUČNOST

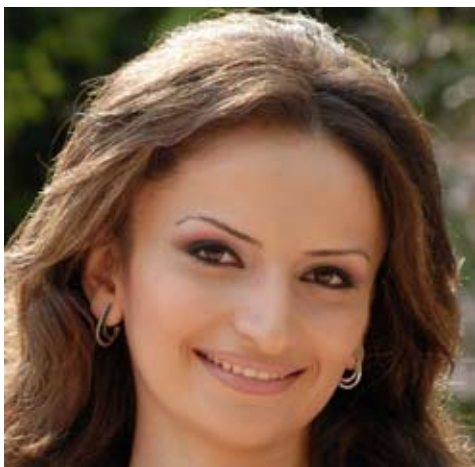
Gledam tu sliku već dugo ispred sebe: ustrajno nosiš teški križ, a oni pocikuju, kao da su pošli na vašarište, a ne na gubilište. Zar si zaboravio hram, trgovce i bič, onaj muški nastup, dostojanstvo i odlučnost? Kako sam te samo obožavao u tom trenutku, a sada sam, napušten i slab vučeš se teško. Oči ti polagano traže moje, uvjereni veliš: pusti podvikivanje, ja pobjeđujem, zar ne vidiš? S okolnostima i postupci se mijenjati trebaju, uvijek je dobro ako znaš što hoćeš i kamo ideš. Osvrćem se oko sebe, drugi u tišini prolaze, svatko je ognut teškim velom svojih misli, nitko nije čuo ovaj prijekor, ovu mudru riječ. Lako bih ja sve shvatio da mi je križ manje težak, ne da mi spavati noću, opustiti se danju, žulja, peče, lomi, smučuje, probada, kida. Jesi li ti još jedanput pao, njima na veselje? Oprosti, previše sam se sada raspričao, a bolje bi bilo da sam ti pružio ruku, prepoznao te smjesta u čovjeku koji prolazi, u događaju naizgled nevažnom i neuglednom. Znam, znam bio bi moj križ tada puno lakši, svjetlo bih pronašao na svakodnevnom putu, uspio zastati smjerno i duhom obgrliti svijet. Kao nekada, pred prvu sv. pričest, tiho šapćem: moj si put, Isuse, moja istina, moj život, slijedit ću te, makar i križ morao nositi, makar svi drugi puno drukčiji bili.

Miljenko Stojić

MEĐUGORJE JE BILO ODGOVOR NA SVA MOJA PITANJA

Mons. Eduard Peričić

**Nathaly Maalouf u Međugorje
je hodočastila 2005. Otada
živi i širi Gospine poruke
u svojoj dragoj domovini.**

Nathaly Maalouf, Libanonka, studentica je na sveučilištu Lebanese American University u gradu Jbeil (Biblos). U svojim pismima od 16. prosinca 2005., 22. srpnja, 2. i 17. kolovoza 2006. opisuje svoje doživljaje prilikom hodočašća u Međugorje 2005. godine, kao i svoju duhovnu povezanost s ovim svetištem nakon toga. Prije dolaska u Međugorje bila je sva shrvana svojim mladenačkim problemima i zato jer su i njezini roditelji trpjeli znajući da joj je teško, a morali su biti čvrsti čuvajući je da ne zastrani. Donosimo najvažnije dijelove pisama koje je uputila jednom svećeniku zauzetom za otvoreni pristup međugorskim događajima kojega ona, unatoč udaljenosti, smatra svojim anđelom čuvarom i čije savjete glede Međugorja vrlo rado traži i prihvaća.

U Međugorju je bila krajem travnja i početkom svibnja 2005. U Međugorju se njezin život promijenio: *jer mi je bilo vrlo žao zbog svega onoga što sam prije toga prolazila, i jer je moja obitelj morala trpjeti znajući da ja trpim, ali nisam mogla, zaista nije mi bilo lako razgovarati s njima.* Susret sa spomenutim svećenikom bio je gotovo sasvim slučajan, kraj ispovjedaonica kada je on izlazio iz auta. Progovorili su tek nekoliko riječi, tek toliko da su znali da je ona iz Libanona a on iz Hrvatske. No čini se da je to za nju bilo sasvim dovoljno. U svom pismu nastavlja: *Kada sam te vidjela osjetila sam se vrlo sretnom osjećajući da ćeš se ti moliti za mene. Kažem ti da sam rekla Djevici da je molim da mi omogućiti da te opet vidim. I tako se dogodilo da sam te ponovno vidjela.* Kada su u dvorani Cenacola nakon ukazanja koje je Mirjana imala 2. svibnja hodočasnici dolazili da ih svećenici blagoslove, došla je i Libanonka sa svojom

mamom da primi blagoslov. *Nakon nje dao si i meni blagoslov od naše Majke, i sigurna sam da je tada Ona preko tebe rekla «Draga Gospina kćeri». Čuvši te riječi, u meni se je dogodila promjena. Od tog momenta ja se više ne želim osjećati loše i ono što želim jest da Djevica i Isus budu oni koji upravljaju mojim životom. Kažem ti, oče, sada prolazim najdivnije dane svog života. Vratila se kući smirena i sretna, prepustivši se posve vodstvu Kraljice Mira, nastavila studij marketinga, a upoznala je i vrlo dragog i karakternog momka.*

Gore navedenom idu u prilog i sljedeće riječi iz pisma koje je 4. kolovoza 2006. uputila istom svećeniku: *Koja sreća što mogu s tobom razgovarati, jer kao i ti TOLIKO vjerujem u Djevicu, moju ljubljenu Djevicu koju volim i u koju vjerujem svim svojim srcem, i ne treba mi ništa drugo; ono što mi je važno jest moja Mama, moja Djevica i moja je ljubav prema njoj duboka, tako duboka da gotovo ne mogu izdržati.*

Rat u Libanonu unio je i u njezino srce puno tuge i straha. *Ovdje je bilo divno, a sada iz minute u minutu nema ničega... Od kada ljudi mole za mir, zašto mira nema? Zašto je uvijek sotona onaj koji pobjeđuje? Zašto? Molimo i ništa od onoga za što smo molili nije se dogodilo?! Svakog dana sve više žrtava, više zaraze, svakog dana više razaranja. Zašto, nakon što smo za cilj postavili mir, sada u 15 dana nema više Libanona. Zašto? Zašto prolazimo dane i dane sa sve više ranjenih, sve više groznih dana, i nakon toga? Što? A mira nema? Oprosti oče što sam sve ovo rekla, to je zato što sam vrlo žalosna, ne prestajem moliti ali uza sve to ne mogu prestati misliti zašto?! I gdje i do kada! A mnogo je ljudi koje znam koji mole za mir.*

Za jednu osobu, za mene, kojoj je duša bila skršena, za mene, koja sam tražila mir, Međugorje je bilo veliki odgovor na sva moja pitanja.

Bila sam jedna osoba u Međugorju, a vratila sam se druga. Vratila sam se s mirom, vratila sam se sretna, vratila sam se obećavši Djevici da ne će proći dan a da ne ću moliti za mir.

Pa ipak, i u tim zaista teškim danima ona ne gubi pouzdanje. Ne, nisu joj drage tvrdnje nekih koji ne vjeruju u istinitost međugorskih događanja. *To mi se, oče, ne dopada jer ja vjerujem u međugorsku Djevicu, ja je volim i moji najbolji dani bili su oni koje sam provela u Međugorju. Znam da Crkva još nema dokaze (koje traži), ja to znam ali uza sve to znam da su ukazanja dobra i da se nitko tko je bio u Međugorju nije vratio gori ili samo malo gori. Želim biti suradnica Kraljice Mira i želim odgovore za one koji mole. Oče, volim Međugorje jer tamo je mir kojeg stalno sanjam i molim da taj mir bude tako čvrst tako da bi mogao izdržati i sve kušnje*

I rat je u Libanonu prestao. Prestao je 14. kolovoza, uoči blagdana Uznesenja Blažene Djevice Marije. I tko može kazati da taj mir nije djelo Gospina posredništva?! Zahvalna Bogu i Gospi za mir u svojoj zemlji i sjećajući se svog prvog boravka u Međugorju, kao i nadajući se ponovnom hodočašću u ovo Gospino svetište, mlada studentica iz zemlje

koju nazivaju «Gospin vrt», u kojoj je preko 1200 Gospi posvećenih crkava, iz koje je do 2002. godine u Međugorje došlo preko 15000 hodočasnika, oko 200 svećenika, a bila su i petorica njihovih biskupa, ponovno oživljava uspomenu na Međugorje. Nathaly se još jednom sjeća svog hodočašća u Međugorje:

Za jednu osobu, za mene, kojoj je duša bila skršena, za mene, koja sam tražila mir, Međugorje je bilo veliki odgovor na sva moja pitanja. Bila sam jedna osoba u Međugorju a vratila sam se druga. Vratila sam se s mirom, vratila sam se sretna, vratila sam se obećavši Djevici da ne će proći dan a da ne ću moliti za mir. Tamo sam čula Djevicu kroz riječi jednog svećenika koji je rekao: «Draga Gospina kćeri». I kako da ne budem sretna! Kad god se osjetim loše, čim se sjetim spomenutih riječi i spomenutog trenutka u Međugorju, ja ponovno postajem sretna. Međugorje je susret mira, ljubavi i radosti za sve moje dane... Volim te, MAJKO!

Nathaly Maalouf

Rat u Libanonu unio je i u njezino srce puno tuge i straha. **Ovdje je bilo divno a sada iz minute u minutu nema ničega... Od kada ljudi mole za mir, zašto mira nema? Zašto je uvijek sotona onaj koji pobjeđuje? Zašto? Molimo, i ništa od onoga za što smo molili nije se dogodilo?! Svakog dana sve više žrtava, više zaraze, svakog dana više razaranja. Zašto nakon što smo za cilj postavili mir sada u 15 dana nema više Libanona.**

Zašto?

BROĆANSKI ŽUPNICI I KAPELANI

fra Robert Jolić

Na temelju matice župe Brotnjo pokušao sam sastaviti potpuni popis svih svećenike koji su djelovali u župi Brotnjo kao župnici ili kapelani, naravno otkad postoje sačuvane matice. Za starija razdoblja koristio sam i neke druge izvore, primjerice franjevačke nekrologije ili dnevnike s biskupskih pohoda broćanskoj župi.

Odjednom se po prvi put donose imena i župnih pomoćnika, kapelana, župe Brotnjo (do sada su u franjevačkim šematizmima navođena samo imena župnika!). Kapelani su skupa sa župnicima nosili veliki dio tereta oko pastorizacije nekoć pregoleme župe, a nerijetko su bili i proganjeni po osmanskim vlastima – kao i župnici. Stoga svakako zavrjeđuju barem spomen. Matice nam omogućuju da saznamo njihova imena, kao i vrijeme koje su otprilike proveli kao svećenici u župi Brotnjo. Nekoliko župnika i kapelana je pokopano u Gradničima, jer su tamo preminuli dok su na župi bili u aktivnoj službi. Njihovi bi se grobovi trebali svakako pronaći i dolično obilježiti.

Valja napomenuti da je uz franjevce, župnike i župne pomoćnike, na području župe djelovalo i nekoliko svjetovnih svećenika, popova glagoljaša. Uspio sam pronaći barem četvoricu. Bili su kapelani broćanskog župnika franjevca i redovito su boravili u očinskim kućama te skrbili pastoralno za svoje rodno, i možda još koje okolno, selo. Don Jure Stojić je vlastoručno upisao preko stotinu upisa djece koju je krstio – uglavnom hrvatskim pismom bosančicom. U drugim maticama – umrlih, vjenčanih – nema ni jednog upisa bosančicom.

Vrijedno je napomenuti da su sve do sredine 19. stoljeća, dakle dok je župa Brotnjo obuhvaćala ogromni prostor, prije odcjepljenja novih župa, župu redovito opsluživala trojica svećenika: župnik i dvojica kapelana – što će biti zorno predočeno u tabelarnom popisu župnika i kapelana te župe. Ponekad su uz župnika djelovala trojica pomoćnika. Od sredine 19. stoljeća, dakle nakon što je prostor župe smanjen, uz župnika redovito djeluje samo jedan pomoćnik, ali nerijetko i dvojica. Od 1920. do danas u župi djeluje samo jedan svećenik, župnik.

Popis župnika i kapelana župe Brotnjo

župnik

kapelan

fra Petar iz Imotskog	
fra Franjo iz Kreševa	o. 1670/71.
don Mijo Grbavac	o. 1670/71.
fra Mate Nagnanović	1685/86.
fra Stjepan iz Jajca	o. 1708.
fra Ambrozije Šimunović	o. 1734.
fra Lovro Pelić	o. 1742.
don Jakov Vidović	o.1742?-68?

Fra Petar Bakula -
svećenik, graditelj, liječnik,
pisac, prevoditelj...
jedan od broćanskih župnika

fra Bonaventura Mihačević	1766-68.	fra Franjo Ostojić	1807-08	fra Mijo Slišković	1840-42.
fra Jakov Nikolić	1766-67.	fra Marijan Miletić	1807-09	fra Mate Ćorić	1841/42.
fra Mato Mijić	1769-?	fra Franjo Kopic	1808-11.	fra Mate Čondrić	1842-44.
fra Ivan Delivić	do 1769.	fra Jakov Jeličić	1808-10.	fra Ilija Vidošević	1844-45.
fra Nikola Jeličić	1770-?	fra Jakov Jeličić	1811-13.	fra Augustin Marijić	1844/45.
		fra Jerko Marojević	1811.	fra Mijo Slišković	1844-51.
fra Augustin Okić	1774?-76.	fra Augustin Juričić	1811-14.	fra Ilija Marojević	1845-46.
fra Mijo Koba(čić)	1775?-80.	fra Marijan Miletić	1813-14.	fra Ante Čutura	1846-48.
don Jure Stojić	1775?-78.	fra Augustin Juričić	1814-20.	fra Grgo Dragičević	1846/47.
don Valentin Vasiljević	1775?-82.	fra Ivan Ninić	1814/15.	fra Ivan Crnac	1848-49.
fra Stjepan Čabrić	1776-77.	fra Mijo Slišković	1815-18.	fra Andrija Tvrtković	1848.
fra Gabro Mijatović	1777-79.	fra Tadija Lagarić	1818-21.	fra Šime Martinović	1848/49.
fra Augustin Okić p.	1779-80.	fra Ivan Martinović	1819-25.	fra Petar Bakula	1849-55.
fra Mijo Kobačić	1780-86.	fra Franjo Kraljević	1820-34.	fra Nikola Anić	1849.
fra Jakov Kraljević	1780-90.	fra Franjo Momčinović	1825-30.	fra Petar Knežević	1849/50.
fra Pavao Penavić	1786-91.	fra Luka Penava	1825-29.	fra Jozo Cigić	1850-55.
fra Ivan Martinović	1790-95.	fra Mijo Slišković	1829-33.	fra Andrija Šaravanja	1850-53.
fra Bonaventura Botoš-Okić	1791-94.	fra Mijo Stipanović	1830-34.	fra Mate Bulić	1852-54.
fra Mijo Kobačić p.	1791-96.	fra Mijo Kujundžić	1833-36.	fra Filip Ančić	1855-61.
fra Grgo Pinušić	1794.	fra Andrija Kujundžić	1834-35.	fra Mijo Nikolić	1855/56.
fra Ilija Nikolić	1796-97.	fra Ivan Radman	1834/35.	fra Ilija Jukić	1855/56.
fra Paškal Kopic	1795-1801.	fra Mijo Šunjić	1834/35.	fra Grgo Škaro	1856-58.
fra Pavao Penavić p.	1797-1800.	fra Mijo Slišković	1835-40.	fra Ilija Jukić	1858-60.
fra Franjo Milošević	1800-03.	fra Paško Kvesić	1835.	fra Marijan Miletić	1860-64.
fra Pavao Alović	1800-02.	fra Ante Čutura	1836-38.	fra Andrija Karačić	1861-69.
fra Josip Greljić	1802-03.	fra Pavao Marešević	1836/37.	fra Ivan Vasiljević	1861-63.
fra Jakov Kraljević	1803-05.	fra Ivan Krešić	1837-41.	fra Franjo Miličević	1863-64.
fra Luka Penava	1803-07.	fra Mijo Rozić	1838-40.	fra Stipan Naletilić	1864-66.
fra Ivan Ninić	1805-08.	fra Petar Šunjić	1840-44.	fra Grgo Škarić	1864-65.
		fra Grgo Dragičević	1840/41.	fra Jozo Cigić	1866-68.
				fra Mijo Nikolić	1866-67.
				fra Augustin Skoko	1867-70.
				fra Franjo Dobretić	1869-72.
				fra Jakov Kraljević	1870-71.
				fra Paško Čužić	1871-72.
				fra Blaž Jerković	1872-76.
				fra Bonaventura Kvesić	1872/73.
				fra Marijan Miletić	1873-75.
				fra Grgo Jovanović	1875/76.
				fra Augustin Zubac	1876-82.
				fra Marijan Miletić	1876-78.
				fra Luka Begić	1878/79.
				fra Grgo Franičević	1879/80.
				fra Petar Soldo	1880-88.
				fra Franjo Dobretić-Bašadur	1881/82.
				fra Luka Begić	1882-83.
				fra Benedikt Spužević	1882/83.
				fra Petar Kordić	1883-88.
				fra Pavao Petrović	1888-93.
				fra Vinko Skoko	1888-90.
				fra Pio Knezović	1888-90.
				fra Leo Pandžić	1888/89.
				fra Ljudevit Radoš	1890-92.
				fra Anzelmo Čulina	1890-92.

Župna crkva u Gradničima

Od 1892. godine Međugorje je samostalna župa, sa svojim vlastitim župnicima pa stoga ovdje prekidam popis broćanskih (gradničkih) župnika. Međugorski župnici i kapelani bit će obrađeni drugom prigrdom.

MILA KURTOVIĆ

Dana 11. rujna 2006. nakon teške bolesti u Gospodinu je preminula Mila Kurtović, majka našega fra Ljube, Dražana i Gorana. Mila je rođena 13. studenoga 1940. u Drinovcima. S mužem Jerkom našem je narodu i Crkvi darovala trojicu sinova. Cijeli svoj život bila je ustrajna u vjeri, a iz krila te vjere izraslo je franjevačko zvanje njezina sina fra Ljube. Donosimo oproštajne riječi **dr. fra Ivana Sesara** izrečene na sv. Misi zadušnici i pogrebu pok. Mile.

Draga braćo i sestre, draga rodbino i prijatelji pokojne Mile!

Čovjek je trska koja misli, govore filozofi. Čovjek misli, dragi vjernici, i stoga je svjestan situacije u kojoj se nalazi. Kao razumno biće stalno postavlja pitanja i traži odgovore.

Dok gledamo u lijes u kome je položeno mrtvo tijelo pokojne Mile postoji samo jedno pitanje, a ono glasi: ZAŠTO?

- Zašto si je, Bože, baš sada pozvao?
  - Zašto baš u 66. godini života kada je, prema ljudskom shvaćanju vremena, mogla još dugo živjeti?
  - Zašto baš sada kada je nakon mukotrpnih i teških godina života mogla konačno uploviti u mirnu luku i uživati radost svoje djece i unučadi?
  - Zašto si pozvao tako rano nju koja se svakome znala radovati, nikad nikoga uvrijediti niti ikome nauditi?
- Na ove i tolike druge slične upite postoji samo jedan odgovor, a on glasi: **Zato jer se**

onomu koji jedini određuje broj naših dana ovdje na zemlji svidjelo pozvati je k sebi baš sada! Zato što Božje misli nisu naše misli, što Božji planovi nisu naši planovi.

Upravo onaj koji je svojom smrću uništio našu smrt, Isus Krist, želeći nas utješiti danas nam poručuje: *Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte! U kući Oca mojega ima mnogo stanova!* (Iv 14, 1-2). Tko vjeruje u Krista, ne mora se bojati smrti, niti nad njom očajavati – makar i umro vječno će živjeti – poručuje nam sv. Ivan (usp. Iv 11,25).

Sv. Augustin je ustvrdio: *Čovjek bez vjere putnik je bez cilja, pitalac bez odgovora, natjecatelj bez pobjede i umirući bez utjehe.* Sa sigurnošću danas s ovoga mjesta mogu ustvrditi da pokojna Mila nije bila putnik bez cilja, niti pitalac bez odgovora, niti umirući bez utjehe. Bila je, kao što je svima poznato, žena vjere i pouzdanja u Boga. Iz Božje ruke sve je primala kao dar pa i teški križ bole-

sti koji je strpljivo nosila. Znala je da za nas kršćane patnja nije kazna nego ispunjenje volje Božje.

Stoga, koliko nas god žalostio ovaj rastanak s našom dragom pokojnicom, razloga za tugu nema jer oni koji s Kristom umiru s Kristom će vječno i živjeti. Jedan poznati teolog to je ovako kazao: «Za vjernika smrt je kraj vremena i početak vječnosti».

Pokojna Mila nije se obazirala na prolaznost ovozemaljskog vremena, nego je poput onih mudrih djevica iz Svetog pisma budno i pozorno čekala čas prijelaza iz vremenitog u vječno. S Kristom je umrla i zato vjerujemo da će s njim i vječno i živjeti.

Već Stari zavjet razlikuje smrt grješnika od smrti pravednika koji su u Božjim rukama i koji smrću ne mogu biti uništeni. Tako se u Knjizi mudrosti govori: *A duše su pravednika u ruci Božjoj i njih se ne dotiče muka nikakva. Očima se bezbožničkim čini da oni umiru i njihov odlazak s ovoga svijeta kao nesreća; i to što nas napuštaju kao propast, ali oni su u miru.*

Vjerujući da pok. Mila već sada uživa mir i zajedništvo Onog u koga je vjerovala, komu se ustrajno molila i za kog je bila spremna trpjeti – s tom se vjerom mi danas u vremenu opraštamo od nje.

Draga Mile, hvala ti za istinsko svjedočanstvo vjere. U ime Hercegovačke franjevačke provincije i mjesne Crkve hvala ti za tvome suprugu Jerki za sina fra Ljubu kojeg ste nesebično i s radošću darovali Franjevačkom redu i Crkvi; hvala za sve molitve koje si izrekla za njega kao i za sve ostale svećenike i redovnike. Hvala ti za ljubav kojom si ljubila Boga i čovjeka.

U ime našega provincijala fra Slavka Solde i svih fratara Hercegovačke franjevačke provincije, u ime svih fratara i časnih sestara koji su na službi u župi Međugorje, svih župljana župe Međugorje i mnogobrojnih međugorskih hodočasnika, te u svoje osobno ime izražavam iskrenu sućut suprugu pok. Mile Jerki, sinovima Dražanu, fra Ljubi i Goranu, njihovom obitelji te bližnjoj i daljnjoj rodbini.

Počivala u miru Božjem!

Glasnik **MIRA**

Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik
Informativnog centra "Mir"
Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata [12 brojeva]:

30 KM/120 Kn

RADIOPOSTAJA
MIR
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 MHz
Mostar 100,0 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100,0 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Banja Luka, Sjeverna Bosna 106,7 MHz
Sjevero-zapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Dolina Neretve i Juž. Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Karlovac, Bihać, Sj. Hrvatska 107,8 MHz
Sisak, Gradiška, Kutlina, Ivaničgrad, Novska 106,7 MHz
Zenica, Žepče, Tuzla, Slavonski Brod, Posavina 100,1 MHz

Satelit: Europa, Bliski istok i Afrika
HOT BIRD 6° istočno

INFORMATIVNI CENTAR "MIR" MEĐUGORJE
RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Tel.: 036/651 100; faks: 036/651 300
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SVAKOG 25. U MJESECU - CJELONOĆNO KLANJANJE

OVU SAM ŽUPU
IZABRALA
NA POSEBAN
NAČIN.

9 771840 141000